

ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ

(Διήγημα Κινεζικών)

Ὁ Βάν εἶχε σηκωθῆ ἐπὶ πόδος ἐπάνω εἰς τὸ Κάγκ—ἡ πέτρινη κλίμη καθε κινεζικῆς οἰκίας— καὶ ἔβλεπεν ἔξω διὰ μέσου τοῦ ξησιγμένου γάρτου, ὁ ὅποιος ἐσκέπαζε ἐν μακρὸν παράθυρον. Ἡ κλίμησις τοῦ ἤτο κοπιώδης καὶ ὄχι βίατα, διότι τὸν εἶχε βαρύνῃ ὁ φόβος, καὶ ὁ φοβισμένος ἄνθρωπος καταβάλλεται πάντοτε ὑπὸ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀκινήσιας· ἐπιθυμῆ ἀσυνειδήτως νὰ κάμῃ κάτι καὶ νὰ μὴ κινήθῃ συγχρόνως, νὰ προσποιήθῃ ὅτι εἶνε νεκρὸς καὶ ν' ἀπατήσῃ, εἰ δυνατόν. Ὁ Βάν ἔβλεπε. Ἐπέκλειε τοὺς μικροὺς ὀφθαλμοὺς του καὶ συναφρωῦτο, γοητευμένος ἀπὸ τὸ ἰσχυρὸν ἐξωτερικὸν φῶς, τὸ ὅποιον ἐρώτιζε τὸ μέτωπόν του καὶ τὸ μακρὸν ἐλαιόχρουν πρόσωπόν του, τὸ γωνιώδες καὶ ἀτριγον, ἀναδεικνύον ἐκφραστικώτερα τὰ ζυγωματικά ὄστα, σιάζον τὰς ρυτίδας του, μεγαλοποιούν ἕλας ἐκείνας τὰς σκληρὰς γραμμὰς παντὸς κινεζικοῦ προσώπου, ὑπὸ τὸ ὅποιον διαγράφονται τὰ τοῦ κρανίου ὄστα. Διὰ τοῦτο εἰς τὸ πρόσωπον ἐνὸς κινεζικοῦ γυναικὸς ὑπάρχει πάντοτε ἡ αὐστηρὰ ἐκφρασις τοῦ θανάτου. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, ἀπὸ πολλοῦ καιροῦ ἀξυρίστου, διεγράφετο βραχεῖα, στενὴ καὶ οὐλὴ τοῖχωσης, ἥτις συνέχετο κατὰ τὸν τράχηλον μὲ μίαν μακρὰν πλεξίδα, λεπτήν, σκονισμένην ἀμελημένῃ, ἀκένιστον, φαινομένην ὡς σχοινίον δεμένον εἰς τὴν βάσιν τῆς κεφαλῆς. Ἡ πλεξὶς ἐλαφρὰ ἐσειέτο κατὰ μήκος τῆς ὠμοπλάτης.

Τὸ ἀπόγευμα, ἤρμεον καὶ ἀτάραχον, τοῦ Ὀκτωβρίου, ἤκούετο συνεχῆς τις ὑπόκωφος βροντὴ ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν ἠπειλείτο φοβερά θύελλα. Ἐπὶ τοῦ ὄριζοντος ἐπεκοιτῆ ὁ βραχυχολικός ἐκεῖνος θόρυβος τῶν μακρῶν ἀστραπῶν καὶ βροντῶν. Πότε ἐκ δυσμῶν, πότε ἐξ ἀνατολῶν.

Ἐνίστε ὁ θόρυβος αὐτὸς ἐπλησίαζε καὶ ἤγῳ τρομακτικῆ ἀντήγει ἐπὶ τῶν πεδιάδων, τῶν ποσσίνων καὶ ἐρήμων. Τότε ἐπὶ τῶν σπαστῶν, τῶν πυκνῶν κορυφῶν τῶν δένδρων διέτρογεν ἐλαφρὸς θρούς, εἶδος φοικιάσεως τῶν φυτῶν, ἀποτέλεσμα ἀνέμου χωρὶς ἄνεμον. Τὸ ἔδαφος ἀνεσκίρτα καὶ τὰ φυτὰ ἔτρεμον ἐν τῇ φωτεινῇ ἡμέρᾳ τῆς ἡμέρας, ἐνῶ αἱ οἰκίαι, αἱ πῆλιναι καὶ χαμηλαί, γρώματος ἀργιλώδους, διασπαρμέναι ὡς μανιτάρια πυκνὰ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἐπὶ τῆς πεδιάδος, ἦσαν κεκλισμέναι, σιγηλαί, ἐνῶ τὰ παρόντα τῶν τὰ γυρλωτὰ ἔτρεμον ἠχηρῶς, καὶ ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῶν οἰκιῶν αὐτῶν ἤκούετο ἦχος κρουομένων οἰκιακῶν σκευῶν. Μεταξὺ τοῦ ἐνὸς παλμοῦ τῆς φύσεως καὶ τοῦ ἄλλου, τὰ πάντα ἐδείκνυν ἐπιχειρήσασιν ἄγωνιάς. Τὰ πάντα ἦσαν ἐν ἀγωνίᾳ.

Ὁ Βάν κατέβαλε πᾶσαν προσπάθειαν διὰ νὰ ἐνοήσῃ, εἰ δυνατόν, διὰ τῆς φαντασίας του, τί ἀρὰ γε συνέβαιεν ἐκεῖ κάτω, εἰς τὸ διαφανὲς βάθος τῆς κοιλάδος· ὁ νοῦς του ἤτο συγκεχυμένος, ὡς ἐάν εὐρίσκετο ἐν ὄνειρῳ. Ἐγνώριζε μόνον τοῦτο, ὅτι ἐκεῖ κάτω συνεκροτεῖτο μάχη.

Ἡ μάχη δι' αὐτὸν ἤτο γεγονός μυθώδες. Ὁ Κουάν-Τί, ὁ θεὸς τοῦ πολέμου, εἶγεν ἀρὰ γε ἔκμανθ; Διατί; Δὲν ἐγονάτιζον ἴσως πάντοτε πάντες πρὸ αὐτοῦ; Δὲν τῷ ἐθυσίαζον ὀπίρας καὶ ἄφρον καὶ ὕψω καθαρόν, ἀπαξ τοῦ ἔτους, εἰς τὸν μικρὸν ναὸν τοῦ χωρίου; Εἰς τί τὸν προσέβαλον τὸν θεὸν αὐτόν, τὸν ἔχοντα ὀφθαλμοὺς ἐρυθροὺς ὡς τὸ αἷμα, καὶ βλέμμα τῆρας, καὶ μακρὰν μαύρην γενειάδα; Ὁ Βάν ἔβλεπε τὴν εἰκόνα τοῦ θεοῦ, ἄγριαν καὶ φοβεράν. Εἰς ὅλα τὰ φύλλα τῶν θυρῶν ἤτο προσηρμοσμένη ἡ εἰκὼν τοῦ Κουάν-Τί, διὰ νὰ προστατεύῃ τὴν εἰσοδὸν τῶν οἰκιῶν καὶ ἀπομακρύνῃ τὰ κακοποιὰ πνεύματα. Καὶ εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ ναῖσκου ἤτο ἐστημένον τὸ ἀγάλματός, ἐζωγραφημένον, ὑψηλόν, μὲ ὀφθαλμοὺς ὑέλινους, τὸ στόμα ἀνοικτὸν καὶ στραβόν, κοιλίαν ἐξωγαγμένην, τοὺς μῦς ἐκτάκτως ἰσχυροὺς καὶ γονδροὺς, τὰ ἐνδύματα μὲ χρυσὰ ἀραβουργήματα, τὴν χεῖρα ὀπλισμένην διὰ λόγχης. Ἐφάνετο ζωντανὸν τὸ ἀγάλμα αὐτό, καὶ τὰ παιδιὰ τῆν νύκτα ἐφοβοῦντο δι' αὐτό. Τοιοῦτον παιδιοῦ φόβον ἠσθάνετο τῶρα καὶ ὁ Βάν· φόβον ἀπροσδιόριστον, μυστηριώδη, ὅμοιον πρὸς ἐκεῖνον ὅστις τὸν κατελάμβανεν ὁσάκις, παιδίον, διήγχετο τὴν νύκτα πρὸ τοῦ ἀγάλματος, ἐπιστρέφων ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς Ἄλ-τάι-τσού. Ὁ ναὸς ἤτο ἀπομεμονωμένος ἐπὶ τῆς ὄχθης ποταμιῶν, καὶ ὁ μικρὸς Βάν τότε διερχόμενος περίτομος ἔβλεπε καὶ δὲν ἤθελε νὰ βλέπῃ τὸ φοβερόν ἀγάλμα τοῦ τρομεροῦ θεοῦ, καὶ ἀπέκρυπτε τὸ πρόσωπόν του καὶ τὴν ὄψιν του.

Ἡ ἐξακολούθησις τοῦ κληθμοῦ τῶν βροντῶν ἐν τῷ ὄριζοντι παριστάνετο εἰς τὴν φαντασίαν

τοῦ Βάν ὡς ἐξαγρίως τῆριον, ἐπιπίπτοντος ἐπὶ τῆς λείας, τῆριον γιγαντιώδους ὡς δεκάκοντος, οὐ ἀναπνοῆ ἤτο ἡ βροντὴ. Εἰς τὸν κινεζικὸν κόσμον ὑπάρχουσι τέρατα τὰ ὅποια οἱ ἄνθρωποι δὲν ἠμποροῦν νὰ ἴδουν. Καὶ ἤτο τόσον λυπηρὰ εἰς τὸν Βάν ἡ εἰκὼν τοῦ τῆριου, τὸ ὅποιον ἐκάλει Τὰ—Δῶ—ὅπερ συνεχροτεῖ τὸ μέγα τῆριον, τὴν μακροῦθεν ἀκουομένην μάχην.

Ὅπισθεν τῶν ὤμων του, εἰς τὸ σκότος τῆς οἰκίας, φωνὴ ἄσθενῆς καὶ βαρεῖα τὸν ἐκάλεσε.

— Βάν!

Ἐκείνος ἐστράφη, ψιθυρίζων τὴν φωνὴν τῶν παιδῶν.

— Ὑπακούω εἰς σέ!

συμπεπιεσμένοι, συσφιγμένοι, παρομοιωμένοι, σγεδὸν ἐκλείψαντες, μεταβληθέντες εἰς ἄκρα λεπτά, ὑπενθυμίζοντα τοὺς πόδας τῆς αἰγῆς, κλεισμένους εἰς ἐπιδέμους καὶ ζύλινον μικροσκοπικὸν ὑπόδημα.

Θὰ εἰλέγε τις ὅτι οἱ Κινεζοὶ στρεβλοῦσι τοιοῦτοτρόπως τὰς γυναῖκάς των διὰ νὰ μὴ φύγῃ, ἢ διὰ νὰ κινήσῃ τὸν γέλωτα ἂν ἀποπειραθῶσι νὰ φύγῃ. Ἡ γυνὴ ἐσφιγγεν ἐν ἡλίον εἰς τὰς ἀγκύλας τῆς, τετυλιγμένην εἰς τὸ εὐρὺ ζυγοκινὸν ἐνδύματός της, ἀποκοιμισμένην.

Εἰς τὴν βασίαν ὁσμήν τῆς ὑγρᾶσίας, τῆς καλαιότητος καὶ τῆς πτωγείας, ἥτις καπεῖγε τὴν οἰκίαν, ἀγαδιδομένην ἀπὸ τὰς σαθρὰς δοκοὺς, τὰ

εἶγον μεταβληθῆ. Αἱ σελῆναι καὶ τὰ ἔτη διεδῶγοντο ἄλληλα, ἀλλὰ ἡ ζωὴ ἡ τακτικὴ, ἡ ἥσυχος, ἡ ἐργατικὴ, ἡ εὐσεβὴς, τῶν ἀνθρώπων εἶχε τελειώσῃ. Κανεὶ πλέον δὲν ἠσθάνετο ἑαυτὸν κύριον τῆς οἰκίας του, τῶν γαιῶν του, τῆς οἰκίας καὶ τῆς γῆς τῶν προγόνων σου. Οἱ ξένοι ἐπάτουν τὰς πεδιάδας, τὰς ἀπεστερφανὸν, τὰς μετασχημάτιζον εἰς ὁδοὺς ἀτελευτήτους, εὐρείας, κοινωστῶδεις. Ἡ ἐπιδρομὴ ἐδηλοῦτο πανταρῶθεν. Οἱ ξένοι κατελάμβανον τὰ χωρία, ἐξεδίωκον τοὺς κατοίκους, ἔθρον τὸς ἵππους των εἰς τοὺς ναοὺς, συνέτριβον τοὺς Βουόδας, διὰ νὰ ἴδουν τί περιέχουντὲς τῶν. Ἐσκαπτον τὴν γῆν πανταχοῦ διὰ νὰ εὕρῃν κρυμμένους θησαυροὺς, τοὺς ὅποιοι

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ

[Εἰκὼν Ἰακωβίδου]

Ὁ γέρον πατὴρ του Λέ, ἐκεῖτο εἰς μίαν γωνίαν τοῦ Κάγκ, ἀκουμπῶν τὴν ράχιν του εἰς τὸν ἀκάθαρτον τοίχον, μὲ τοὺς πόδας ὀκλαδόν. Τὸν εἶχε καλῆστῃ. Ἐκείνος ἐπληρίασε.

— Τὸ θυμιάμα ἐσβυεν, εἶπεν ὁ πατήρ.

Ἐπὶ τοῦ μικροῦ οἰκογενειακοῦ θυσιαστηρίου, ὀφειλόμενον εἰς τὸν Οὐρανὸν καὶ τὴν Γῆν, κατασκευασθῆ ἀπὸ παλαιὸν τι ἴσως ἐπιπλον τῆς οἰκίας, δὲν ἐκάπνιζε πλέον τὸ θυμιαστήριον. Ἄλλοτε τὸ θυμιάμα ἐκάετο ἀπαξ τοῦ μηνός, κατὰ τὴν νέαν σελῆνῃν· ἀλλὰ τῶρα ἀπὸ τριῶν ἡδῆ ἡμερῶν ἀνεσθῆτο συνεχῶς ἡ προσφορά τοῦ θυμιάματος· διότι ἤτο ἀναγκαῖον νὰ φυλαχθῶσι ἀπὸ ἀγνώστων δυστυχημάτων καὶ τὰ κακὰ τοῦ βίου δὲν εἶνε ἄλλο παρὰ ἐκδικήσεις τῶν πονηρῶν πνευμάτων, τῶν κακῶν καὶ ἐκδικητικῶν θεοτήτων, τῶν ὁποίων αἱ μορφαὶ αἱ ἀπαίσια φαίνονται εἰς τὰς παγῶδας. Ὁ Βάν ἤναψεν ἐν ράβδῳ θυμιάματος εἰς τὴν ἴσκαν καὶ τὸν ἐθύθισεν εἰς τὸ θυμιατήριον. Προσκύνησεν ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου καὶ πρὸ τῶν ἐρυθρῶν ἐπιγραφῶν τῶν κοσμοσῶν τοὺς τοίχους, καὶ ἐπικαλούμενος τὴν ἀλώπεκα, τὸν ὄφιν, τὸν ποτικὸν καὶ ἄλλα ζῷα, τὰ ὅποια τόσῃν ἐπιρροῦν ἐξασκουῖσιν ἐπὶ τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων, ἐπανεκάθισεν ἐπὶ τοῦ Κάγκ. Μία γυνή, ἡ σύζυγός του, ἡ ὅποια ἔμινεν ἀκίνητος εἰς μίαν γωνίαν, ἤλθε νὰ καθίσῃ πλησίον του, σιωπηλῆ· ἐθημάτιζε σιγᾷ, μὲ τὸ ἄσταθές ἐκεῖνο βῆμα καὶ παραπίον τὸ ὅποιον δύνανται νὰ κάμωσιν οἱ κινεζικοὶ τῶν γυναικῶν πόδες, οἱ

μελανὰ βράναυα ἐπιπλα, γλοιώδη ἐκ τῆς πάλλης χρήσεως, τὰ παλαιὰ στρώματα τοῦ κάγκ, ἡνοῦτο βαθμηδὸν καὶ ἡ ὄσμη τοῦ θυμιάματος.

Ὁ Βάν, ἡ γυνὴ καὶ ὁ γέρον συνγνωμένοι, στενὰ ὁ εἰς πλησίον τοῦ ἄλλου ἠσθάνοντο ἑαυτοὺς παραμυθουμένους καὶ ἐνθαρρυνόμενος ἀπὸ τὴν ἀφανῆ παρουσίαν θεοτήτος τινοῦ, εἰς τὴν ἀνήγετο ὁ ἐκ τοῦ θυμιατηρίου καπνός, ὡς λευκὴ γραμμὴ, ὀφειοειδῆς μέχρι τῆς ὀροφῆς. Ἠτένιζον τὴν ὀφειοειδῆ ἐκείνην γραμμὴν καὶ περιέμενον ἀκίνητοι. Τί;

Τὶ περιέμενον; Μήπως θὰ ἤδυναντο νὰ εἰπωσι καὶ νὰ ἐνοήσωσι τί συνέβαινε; Ἀπὸ ἐνὸς ἔτους διήρχοντο σιγῆν ἀνθρώπων ὀπλισμένων, παραδόξων, ἐπίππων καὶ πεζῶν. Ἰδιότροπον μὲν ἑαυτῶν ἀμάξας ἀπειραριθμοὺς, φερούσας ράβδους ὀρειχαλκίνας, αἰτίνας ἐκρότου καὶ ἐθορούθου, ὡς τὰς παγῶδας. Πόθεν ἤρχοντο; Οἱ Κινεζοὶ τὰ ὀνόμαζον Δά-κουδ-πίν, δηλαδὴ στρατιώτας ἐκ τῆς χώρας Δῶ. Ποῦ ἦτον αὐτὴ ἡ χώρα Δῶ; Αὐτοὶ ἑαυτοὺς ὀνόμαζον Ρούσκι. Ὅλα εἰς αὐτοὺς ἦσαν φοβερά καὶ παράδοξα· τὸ λευκὸν δέρμα των, ὁ πώγων καὶ ἡ κόμη ἀσφυρόγρυστα, τὰ στρογγύλα γαλανὰ μάτια των, ἡ μεγάλη ρίς. Τί ἐζήτουν; Κατ' ἀρχὰς ἦσαν ὀλίγοι· ἔπειτα ὅμως τόσοι καὶ τόσοι! Λάος ὀλόκληρος. Λάος ἐξ ἀρρένων μόνον. Τὰ σιγῆν αὐτὰ ἀνδρῶν καθήρχοντο ἀπὸ βορρᾶ, πάντοτε πληθυνόμενα, καθὼς τὰ νέθη εἰς τὸν ὄριζοντα ὅταν ποσειτομάζεται θύελλα. Μελανὰ νέφη ἀνθρώπων. Ἀφ' οὗτο ἀνεφάνησαν τὰ πάντα

βέβαια ὁ δράκων ἕως τῶρα ἀπέκρυπτεν, ἀσφαλίζον αὐτοὺς, ἔκαμον βαρυτάτους αὐλακα διερχόμενας τὰς πεδιάδας· ἔκαμον πολλάς, καὶ ἀπηγέρευον εἰς τοὺς ἀνθρώπους νὰ τὰς πλησιάσωσι· κατεδάφιζον τὰς πλησίον οἰκίας. Τόσος κόσμος εὐρίσκετο ἐπὶ τῶν πεδιάδων φονευμένος! Νεαραὶ γυναῖκες ἐξερπνίζοντο. Τὴν νύκτα ἀνεδίοντο τρομακτικὰ πυρκαϊαί. Μακρὰν οἱ ἐπίδρομοι εἶχον κατασκευάσῃ μίαν ὁδὸν εἰς τὴν ὁποίαν ἔτρεγεν ἐν μελανῶν τέρας, τὸ ὅποιον οὐρίαζε. Πολλοὶ τὸ εἶχον ἰδῆ. Καὶ πάντοτε εἰς τὸν ὄριζοντα διήρχοντο νέαι ὄρβα καὶ ἐξερπνίζοντο. Οἱ κάτοικοι ὅταν τὰς ἤκουον—διότι ἤκουοντο μακροῦθεν ἐοχόμεναι, θοροῦσσαι, κροτούσαι—ἐκρούποντο ἐντρομοί. Πολλάκις αὐτοὶ οἱ ξένοι ἐφαλλον ἡμίματα ἀκατανόητα καὶ ἐγάλων θοροῦσδῶς, ὡς γίγαντες. Εἰς τοὺς Κινεζοὺς ὠμίλιον ἢ μάλλον οὐλοίαζαν λέξεις μακρὰς, ἀκατανοήτους. Ὅλοι τοὺς ἐφοβοῦντο. Οἱ πλούσιοι εἶχον φύγῃ πρὸς τὸν ποταμὸν Λιάο. Οἱ ἄλλοι ἀπέκρυπτον τὰ γόηματα καὶ τὸ ὄριζόν των. Ἀπὸ κτίσεως κόσμου δὲν εἶγεν ἐπέλθῃ τοιαύτη ἐπανάστασις.

Ἡμέραν τινα ἀπὸ κωμῆς εἰς κώμην εἶχε διαδοθῆ ἡ φήμη ὅτι ἄλλοι ξένοι ἐπήρχοντο, ἐκείθεν τῆς θαλάσσης, διὰ τὰς πολεμήσασαι τοὺς Δά-κουδ-πίν. Ἐκαλοῦντο δὲ Νι-γὸγ-πίν=στρατιῶται τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου. Διήλθον ἔπειτα σώματα κινεζῶν, ἀπὸ μεσημβρίας, πειναλέων, καταπονημένων, ὀργηνοῦτων τὴν καταστροφῆν των. Ὀμίλιον περὶ σωρείας, βουνῶν σγεδῶν, νεκρῶν, κα-

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ 1821

ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Τὸ Μισολόγγι μιά χώρα κατάκαμα ζωσμένη μ' ἕνα χαντάκι καὶ τάμπας ἀπὸ χῶμα, ἀπὸ ἐρριφὲς τούς Τουρκαρβανίταις τοῦ Κιουτάγια (Κιουταχῆ) καὶ τοὺς ἀραπάδες τοῦ Μπραϊμ, σὺν ἑσώσε τὸ φωμί, ἀντὶ νὰ ρίξῃ τ' ἄρματα καὶ νὰ προσκυνήσῃ, κατὰ τοῦ τοῦλεσαν οἱ δύο πασάδες, ἕκαμε τὸ σταυρὸ τοῦ καὶ τὸ λοντάριον πὸ τὸ φάλαγαν, μὲ τὰ γιαταγάνια στὸ χέρι ἀνοίξαν ποτάμι ἀπὸ αἷμα καὶ πέρασαν ἀνάμεσα ἀπ' τὰ ταμπούρια τοῦ Μπραϊμ καὶ τοῦ Κιουτάγια (Κιουταχῆ). Τότε οἱ δύο πασάδες μπήκανε στὸ Μισολόγγι, μὰ λίγα παληκάκια καὶ γερνόντι πὸ εἶμαιν μὲ τὰ γυναικόπαιδα, ἐπυύλγαν ἀκριβὰ τὰ χαλάσματα καὶ τοὺς τουρχαλοὺς, γιὰτ' ἐδοῦλεφε στὸς τουρκικοὺς ντουφένι, ἐβαλλαν φωτιά, στήε μίνας μὲ τὴ μαρούτη, κί' ἀνάφε τέτοια μισοσύρανη φωτιά, ἀπὸ κείνας πὸ δὲν ἀνάφε ὡς τὰ τῶρα ἄλλη φυλῆ, γιὰτ' ἀκόμα φωτολογάει σ' Ἀνατολῆ καὶ Δύσι. Τὸ Μισολόγγι πάει, ἡ Ρούμελη ἐξάρωσε, τὰ κάστρα τῆς τὰ εἶχαν πιασμένα οἱ Τουρκοί, μὰ τὸ κάστρο τῆς Ἀθήνας πὸ τὸ εἶχε πιασμένο ὁ Γκούρας ἐδάσταγε κί' ὁ μουράτης, ὁ Κιουτάγιας, σὺν ὁ Μπραϊμης μὲ τοὺς ἀραπάδες γύρισε στὸ Μορῆ νὰ κἀψῃ καὶ νὰ φήσῃ καὶ νὰ γιομίσῃ τὸ Μισορι ἀπὸ σκλάβους, ἐτραβήσε καὶ σὺν Σαρασκήρης πὸ ἦταν μὲ 10—15 χιλιάδες Τουρκαρβανίταις, ἔκοισε τὴ Ρούμελη, καὶ μιά ἡμέρ' ἀξάρνα ἔβρεθ' στὴν Ἀθήνα, γιὰ νὰ πατήσῃ τὸ Κάστρο τῆς, Κάστρο ἐκαρούμενο σ' Ἀνατολῆ καὶ Δύσι ἀπὸ χιλιάδες χρόνια, καὶ νὰ σβῶς ἡ Ἐπαναστασι' ὅλη τὴ Ρούμελη. Τὸ κάστρο ἔταν ὁ Κιουτάγιας τοῦ εἶπε, νὰ προσκυνήσῃ, τοῦ ἀπήγγησε μὲ μπόμπες καὶ κανονιαίς. Ὁ Κιουτάγιας δὲν χοράτευε—παληκάρι ἦτανε νὰ λέμε τὴ μαυρ' ἀλήθεια—κί' Ἀμὲτ-Μουαμέτ ὠρκοσῆν' ἀ πατήσῃ τὸ κάστρο. Τὸ κλεισὸ ἀπ' ὄλαιε τῆς μεριάς, ἐθάλε κανόνια σ' ὄλα τὰ Τουρκαρβανίταις καὶ τὰ κανόνια καὶ τὰ ντουφέκια κουθεντιάζαν καθε μῆρα τὸ Κάστρο μὲ τὸν Κιουτάγια. Τὰ παληκάκια τοῦ Γκούρα μὲ τοὺς ντόπιους καὶ μὲ τὸν Κώστα τὸ Λαγυμυτῆ πὸ φύλαγαν τὴ χώρα, ἦσαν λίγα, κί' ἂν εἶχανε φωμί δὲν εἶχανε βόλια καὶ μπαρούτι, δὲν εἶχανε στουρνάρια γιὰ τὰ ντουφέκια. Τὸ μ'αβ' ὁ Γενικός ἀρχηγὸς τῆς Ρούμελης Καραϊσκάκης, κείνος πὸ εἶχε μᾶθῃ τὴ τέχνη τοῦ πολέμου, κλέφτης μὲ τὸ Λεπνιώτη, λουφετζῆς ἔ τὸν Ἀλῆπασια κί' ἀρματολὸς σ' Ἄγραφα καὶ μ' ἕνα τερτίπι του ἐφαικόσια παληκάκια μὲ τὸ στρατηγὸν Γκριζιώτη τὸ Μαμουρί, τὸ Μῆτρο Λέκκα καὶ τοὺς Κεραλωνίταις μιά νυχτιά μπήκαν ἔ τὸ Κάστρο τῆς Ἀθήνας, χωρὶς νὰ ματώσῃ μὴτὴ καμῆνός. Ὁ Κιουτάγιας τοὺς ἔρριψε τρεῖς κανονιαίς καὶ ἄλλαις ντουφεκιαίς ἀπὸ τὸ Σέγγιο, μὲ τὰ λοντάρια τοῦ Γκριζιώτη καὶ τῶν ἄλλων καπετανίων φορτωμένα τὸ καβ' ἕνα ἀπὸ μιά ὄκα μπαρούτη καὶ στουρνάρια τῆς τρεῖς κανονιαίς καὶ τῆς ντουφεκιαίς τοῦ Κιουτάγια δὲν τῆς ἀλογάρισαν, τῆς ἐπέρασεν γιὰ ἐβίδιας! Τιμῆ σ' ὄλα τὰ 700 παληκάκια πὸ μπήκαν ἔτσι στὴν Ἀθήνα τῆς Ἀχρόπολι γιὰ βοήθεια τὸ Κάστρο! Μὰ ἄλλαις μῆρας ὁ Κιουτάγιας γιὰ νὰ μὴν πάθῃ τὰ ὄλα καὶ μπῆ πάλι στὸ Κάστρο κί' ἄλλη βοήθεια, τὸ Κάστρο τὸ σφίξε δυνατὰ, ἀνοίξε ἑσώστα πλατεῖα καὶ βαθεῖα πρὸς τὸ Σέγγιο, καὶ νυχτὰ μῆρα ἐδοῦλεσε τὸ κανόνι ἀπάνω ἔ τὸ Κάστρο καὶ ἔ τὰ σκαλισμένα μάγαρα, πὸ δὲν θὰ μπορέσουν ποτὲ νὰ σκαλίσουν ἄλλη μιά φορὰ ἄλλοι μαστόροι. Τὸ Κάστρο μὲ τὰ κανόνια καὶ μὲ τῆς ντουφεκιαίς, ἔλεγε στὸν Κιουτάγια ἐδὼ εἶμαι! Ὅσο ἔχω μολύβι καὶ μπαρούτι δὲν προσκυνῶ! Αὐτὰ εἶλεγε τὸ Κάστρο, μὰ τὸ μολύβι καὶ ἡ μπαρούτη καὶ τὰ παληκάκια του, λιγώστεσαν καθε μῆρα, καὶ τοῦτο τὸ μεγάλο κίνδυνον μιά νυχτιά ὁ Στρατηγὸς Μακρυγιάννης καβαλλάρης μὲ λίγα παληκάκια πὸ ἤξεριαν τὰ μονοπάτια, βγήκαν ἀπ' τὸ Κάστρο πέρασ' ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς Τουρκαρβανίταις καὶ τὸ εἶπε στὸ ὄρι τὸ Καραϊσκάκη γιὰ νὰ στελεχῇ βοήθεια στὸ Κάστρο. Καπεταναίοι καὶ παληκάκια οἱ ῥέμπελοι ἄκουσαν μὲ πόνον τὸν κίνδυνον, μὰ τὰ βάρτα γιὰ νὰ σωθῇ τὸ Κάστρο, τὰ ῥίξαν στὸ ταχτικό τοῦ Φαδιέρου, πὸ ἦταν στὰ Μέθανα. Ἄκουσε ὁ παληκάρις ὁ Φαδιέρης ἀπ' τὸ στόμα τοῦ Μακρυγιάννη, τὸ μεγάλο κίνδυνον πὸ ἔπρεπε νὰ πάσῃ τὸ Κάστρο τῆς Ἀθήνας καὶ χωρὶς νὰ χῆσῃ καιρὸ λέει στὸν ἀγιουτάντη του. Ἡ ντουρμπέτα νὰ βαρέσῃ σὺναξῃ. Ἡ ντουρμπέτα ἐβάρωσε καὶ τὸ ταχτικό ἐβρέθῃ σὲ μιά σιγμῆ ὄλο ἄστην ἀκροπελαγιά. Διάδασ' τὴ διαταγῆ πὸ μᾶς ἐστελεῖ ἡ Διοίκησις, προσθέτει: Ὅσον ἀγιουτάντην: ὁ ἀγιουτάντης διαδάζει: τὴ διαταγῆ, καὶ τὸ ταχτικό τὴν ἀκούει μὲ λαχτάρια. Τότε ὁ Φαδιέρης ἀνοίγει τὸ στόμα του καὶ λέει: Ὅσοι ταχτικοί. Παιδιά! Τὸ Κάστρο τῆς Ἀθήνας κινδυνεύει: νὰ τὸ πατήσῃ ὁ Κιουταχῆς! Ἐγὼ λέω νὰ τὸ βοηθήσουμε νὰ μὴ πάσῃ! Θὰ φορτωθῶ ἄστης πλάταις μου δέκα ὀκάδες μπαρούτη: θὰ κἀρω τὸ Σταυρὸ μου ἄμα ἐκινῆσῃ! Ποῦς ἀπὸ σὰς θὰ μὸ κἀν στυροφία; Ὅλοι! ἐφώνησαν οἱ ταχτικοί. Κανένας δὲν εἶπε ὄχι καὶ κείνοι ἀπὸ τοὺς ταχτικούς πὸ ἐδάταξε ὁ Φαδιέρης νὰ μείνουν γιὰτ' ἐδὼ τὸν χρησιμοποιῶν, ἐκλαίγαν κί' ἐπήγγαναν νὰ σκάσουν ἀπὸ τὸ κακὸ τους. Οἱ ταχτικοὶ ὄσοις ἐξεχώρισ' ὁ Φαδιέρης μπήκαν σ' ἕνα καράβι. Ψαριανὸ χροῦόμενον, μὰ κρυφὰ στὸ καράβι: μπῆκε κί' ἕνα παιδί (α) καὶ κρύφτηκε στὰ ἀμπάρια. Τὸ καράβι μὲ τοὺς ταχτικούς ἐπράθε δυὸ-τρεις ὄρας νύχτα στὸ σημερινὸ Παλιὸ Φάληρον ἐξομαρξάσους τοὺς ταχτικούς μὲ τὴ μπαρούτη καὶ τὰ στουρνάρια, μὰ εἶνε ἐξάρνα μπροστὰ καὶ τὸ παιδί, πὸ ἐπρεπε νὰ μείνῃ στὰ Μέθανα καὶ μπαρκαριστῆ κρυφὰ καὶ πρὸς τιμῆ του τὸβαλλε μᾶζ' μὲ τοὺς 40 φιλέλληνας, πὸ εἶχε μᾶζ' του παρμένα μ' ἄλλους πεντακόσιους ταχτικούς ἀπ' τὰ Μέθανα. Φεγγάρι σὺν ἡμέρα φωτοβόλαγε στὸ Κάμπο τῆς Ἀθήνας τὴ νυχτιά ἐκεῖνη, καὶ ὁ Φαδιέρης χωρὶς ἀργητα, φορτώνει ὄλους τοὺς ταχτικούς μὲ μιά σκακούλα 8—10 μπαρούτη ἢ ἄλλαις τόσαις στουρνάρια, διατάζει: καὶ βγάνουν ἀπ' τὰ ντουφέκια οἱ ταχτικοὶ τὰ στουρνάρια μὴ πάρῃ φωτιά κἀνα ντουφέκι: ἀπὸ λάθος, κί' ἀνάψ' ἡ μπαρούτη καὶ καῶν, τὰ ντουφέκια νάχουν μονάχα τῆς χάρμπα, βάνει μπροστὰ τοὺς φιλέλληνας ταχτικούς κί' ἐμπρός

τοὺς λέει παιδιά! Τὸ ταχτικό μὲ τὸν ἀρχηγὸ του κόβει ὄρομο, φτάν' ἀπ' ἐξὼ ἀπ' τὴν Ἀθήνα κανεῖς δὲ γυρῆς πίσω, δὲ ντουφεκίει καὶ τὸ κανονίει τὸ Κιουτάγια τοὺς ἀρξάσανε, μὰ τὸ ταχτικό τρουπάει μὲ τὴ χάρμπα πηδαίει τὸ μεγάλο χαντάκι καὶ μπῆκε μὲ σ' ἄθνατο Κάστρο τῆς Ἀθήνας μὲ τρεῖς-τέσσαρας σκοτωμένους κί' ἄλλους τόσους λαβωμένους καὶ πλεῖο βαραῖα τὸ φιλέλληνας Ρομπέρτο. πὸ τὸ εἶπεσε μπάλια κανονοῦ στὰ δυὸ πόδια του καὶ πῆθανε μὲ τὸ Κάστρο μὲ 5-6 ἡμέρας. Β' Αὐτὰ γράφει: ἡ ἱστορία, μὰ μὲ πολὺ ἄλλα λόγια αὐτὰ τὰ ὄλα ἐγράφε κί' ὁ φίλος μου κ. Γιάννης Βλαχογιάννης (παίρνω συμπάθειον γιὰ τὴ μισοκλεψιά πὸ τὸν κᾶνον) πὸ ἐβάλε ὅσον τύπο κᾶποιου ἡμερολόγιου, αὐτὰ γράφω κί' ἐγὼ καὶ χωρὶς νὰ εἶμαι ἱστορικός ἢ νὰ νουθῶ ἀπὸ πολεμικά, κἀνω μικρὰ ἀνάλοι καὶ ῥωτᾶμ τὸν ἐαυτὸν μου ποῖα βοήθεια ἀπ' τῆς δυὸ πὸ εἶγαν στὸ Κάστρο ἦτανε τρανότερη; Καὶ ἡ πρώτη ἦτανε ἀπάντω παληκάκια, μὰ ἡ δεύτερη μὲ τὸ ταχτικό τὴν προσπερνάει. Γ' Παράτω τὴν ἱστορία, καὶ ῥωτᾶ ὄστερα ἀπὸ 80 κλειστά χρόνια ποῖνα περασμέν' ἀπὸ τότε, ποῦνε τὸ ταχτικό μας; ἢ Πουδ' ὁ Γκριζιώτης, ὁ Μαμουρίης, ὁ Λέκκας; Πὸ εἶναι τόσα ἄλλα παληκάκια, πὸ ὀσχοτῶθηκαν γιὰ νὰ λευτερωθῶμ' ἕμεις; Γιατὶ δὲν μπῆκαν ἄλλοι: ὅσον τόπο τους; Μὰς δέρνει καμιά κἀτάρια; δὲν γεννᾶνε τῶρα ἡ γυναι-

κες μας σὺν καὶ τῆς γιαγιάδες μας ἄντρες; Τί μας λείπει καὶ δὲν κάνουμε χαίρι καὶ προκοπή; Σ' ὄλα τὰ ἐρωτήματά μου ἀπάντω ὁ ἴσιος ἐν κοντολογίᾳ. Φταῖμ' ἕμεις πρῶτα-πρῶτα γιὰτ' οἱ δασκάλοι ποτὲ δὲ μαθαίνοιν τέτοιαις ἱστορίαις τὰ παιδιὰ, οὔτε οἱ καπεταναῖοι τοὺς στρατιώταις. Κανένας δασκάλος, κανένας καπετάνιος δὲν πῆραν ποτὲ τὰ παιδιὰ τοῦ σχολεῖου καὶ τοὺς στρατιώταις νὰ τοὺς πᾶν ἡ στὸ Κάστρο τῆς Ἀθήνας ἢ ὄπ' ἄλλο ἐκαμαν οἱ γονεῖοί μας τέτοιαις παληκαριάς καὶ νὰ τοὺς εἰπούν: Ἐδὼ εἶνεινε τοῦτο ἐστὶ κί' ἐστὶ! Ἐκεῖ εἶνε ἐκεῖνον καὶ τὸ ἐκαμ' ὁ τάδε μὲ τόσα παληκαρία! Ἔστερ' ἀπ' αὐτὰ νὰ τοὺς εἰπούν. Τῶρα γονατήστε, κἀμτε δυὸ σταυροὺς καὶ φιλήστε τὸ χῶμα καὶ τὰ λιθάρια, πὸνὸ ἀκόμα βαμμέν' ἀπ' τὸ αἷμα, ἀπ' τὸ αἷμα κείνων πὸ μᾶς ἔλευτερωσαν. Πάρτε λίγο χῶμα κί' ἀπὸ ἕνα λιθαράκι: νὰ τᾶχετε θύμησι! Αὐτὰ πὸν ἀπάντω δὲν εἶναι. Δικὰ μου, εἶναι ξένα καὶ παρμένα ἀπὸ τὸν Πλοῦταρχο, ὅστις εἰς τὴν ἱστορία τοῦ Πελοπίδα γράφει: Ἐκεῖνη δὲ ἡ μάχη πρώτη καὶ τοὺς ἄλλους ἐδίδαξεν Ἑλληνας: ὡς οὐχ ὁ Εὐρώτας, οὐδ' ὁ μεταξὺ Βαθύκας καὶ Κνωκίωτος τόπος ἄνδρας ἐκφέρει μαχητάς καὶ πολεμικούς, ἀλλὰ παρ' οἷς ἂν αἰσθύνουσαι τὰ αἰσχὰ καὶ τοῖμα ἐπὶ τοῖς καλοῖς ἐθέλοντες ἐγγένωνται νέοι, καὶ τοῖς ῥώγους τὸν κινδύνων μάλλον φεύγοντες οὔτοι φοβερώτατοι τοῖς ἐναντίοις εἶσι.» Ξυλόκατρον I. Π. Σταματούλης

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ..... ΕΓΓΡΑΦΟΝ

[Ἡ κατωτέρω ἐκκλησιὰ ἀπεστάλη πρωτοχρονίαν ὑπὸ Ἀθηναίου ὑπαλλήλου εἰς τοὺς συγγενεῖς του, πλουσίους εἰς Σ... καὶ ἐπέτυχε κατὰ νεωτέρας πληροφορίας, γενναίαν δόσιν μπουναμάζων. Τὴν δημοσιεύσαμεν διὰ τὸ εὐφές καὶ περιεργὸν αὐτῆς.] ΕΚΚΛΗΣΙΣ τοῦ πτωχοῦ Γ., ὑποψηφίου ἀκολούθου τῆς φιλαρκαίας Κας Δούγκαν. ΠΡΟΣ τοὺς εὐπόρους καὶ φιλανθρώπους ἀδελφούς του Κ. καὶ Θ. εἰς Σ... Ἀγαθητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί, χάρις εἴη ὑμῖν παρὰ Θεοῦ. Ἐπεροχόμενον φοβεροῦ καὶ ἀγρίου τοῦ ἐφτεροῦ χειμῶνος καὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ βίου πολλαπλασιαζομένων, τοῦ ἐνοικίου τῆς τρώγλης μου ἀξηθέντος εἰς δο. εἴκοσι καὶ πέντε μηνιαίως καὶ τῆς πρὸς ἐθέρμανσιν ὕλης ὑπερτιμηθείσης, τῶν ἐνδυμάτων καὶ τῶν ὑποδημάτων καὶ τοῦ πύλου μου οἰκτροῦς φθαρέντων καὶ παρουσιαζόντων ἀσχρὰν καὶ ἐλεεινὴν τὴν ὄψιν, τῶν μελῶν δὲ τοῦ σώματος καὶ τῶν δακτύλων τῶν ποδῶν μου ἐπαναστατούντων κατὰ τοῦ καθεστῶτος καὶ ἐτοίμων νὰ ἐξέλθωσι τῆς φωλεᾶς τῶν πρὸς κοινὴν θείαν, μέλλοντος τέλος τοῦ ὑποφαινομένου ἄκοντος νὰ περιβληθῇ τὸ ἀσχαῖον ὄκος καὶ ἀκολούθησῃ τὰς ἀρχάς τῆς Ἀμερικανίδος ἀσχαοφίλου Μίς Δούγκαν, παρουσιασθῇ δὲ τοῖς συγχρόνοις γραμμὰς θανμασίας κάλλους ἀρχαίου Πραξιτελείου, Προσφεύγω εἰς τὰ φιλόδοξα καὶ εὐγενῆ ἀδελφικά αἰσθηματὰ Σας καὶ ζητῶ τὸν ἔλεον. Ναι, ἀγαθητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί, λάβετε ὑπὸ σπουδαίαν ἔπιωσιν τὴν παροῦσάν μου ἐκκλησίαν καὶ ἀνοίξατε τὰ βαλάντια ὑμῶν, ἵνα δώσητε ἐνδύματα καὶ διόδημα καὶ πύλον καὶ στωμηνὴν τῷ μὴ ἔχοντι ἀδελφῷ σας Γ., τῷ μετὰ τινα χρόνον, ὠρισμένως, ἄνευ τῆς προστασίας ὑμῶν, μέλλοντος νὰ ἐξέλθῃ ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηρῶν καὶ τὸν ἀσχαῖον φέρον ἡλιθία ἀδαμναίαν βαρβαρὴν. Ἄνοιξον οὖν, ἀγαθητοὶ Κ. τὸ βαλάντιόν σου καὶ δὸς τῷ πάσχοντι ἐκ τοῦ ψύχους καὶ τῆς γυνότητος ἀδελφῷ γενναίαν βοήθειαν ἵνα μὴ γυμνὸς καὶ ἀνυπόδητος περιπατήσῃ καὶ δῶν σοι Κύριος δύναμη καὶ ἔλεος, διαφυλάττει δὲ Σὲ καὶ τὴν σωματίαν σου καὶ τὰ τέκνα σου καὶ τοὺς πλησίον σου καὶ τὰ κτήνη σου καὶ τοὺς γείτονας σου καὶ τὰς γειτονίας σου, διαφυλάττει, λέγω, ἀπὸ λοιμοῦ, λιμοῦ, σεισμῶν, καταποτισμοῦ κλπ. Καὶ σὺ Θ. κατὰπεμψον ἐπ' ἐμὲ τὰ ἐλέη σου τὰ πλοῦσια καὶ σῶσόν με ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόδοξος ἀπὸ τῆς ἐπαπειλούσης με ἐνδείας καὶ γυνότητος, ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης καὶ τῆς φιλανθρωπίας ἔστω σοι βοηθὸς καὶ ἀντιλήπτωρ καὶ στήριγμα. Ναι, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, διαφυλάξον τὸν ἀδελφόν μου Θ. ἀπὸ πάσης νόσου καὶ πάσης μαλακίας καὶ φώτισον αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ ἐμοὶ ἀρωγὸς εἰς τὴν περιστάσιν ταύτην. Ἐξαπόστειλον, ἀδελφέ, τὴν ἐπιταγήν σου τὸς καὶ δὲ δεχθῶ αὐτὴν ὡς ἐδέχθησαν οἱ Ἰσραηλιταὶ τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως ἐπὶ τοῦ ὄρους Σινᾶ. Ὁ δὲ θεὸς μου Σ. ἀποστειλᾷ μοι τὴν μπλουζάν ἣν ἔφερον ὅτε ὑπηρετοῦν ἐν τῷ παντοπωλείῳ τῶν, ὅπως ἐν ἐνδεχομένῃ ἀποτυχίᾳ, ὁ μὴ γένοιτο! καλύψω τὰ μέλη τοῦ σώματός μου! Ἐλεήσατε τὸν ἀδελφόν Σας καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔστω μεθ' ὑμῶν. Ὁ ἐν Χριστῷ ἀδελφός Σας, Γ. .... ΔΙΚΑ ΜΑΣ Α.Ο.Δ.Ο.

(α) Ὁ Γενοβέλης πὸ γλύτωσε τότε καὶ τὸν ἐλαθῶσαν οἱ Κορβῆνοι στὰ 1862.

ΥΠΟ ΜΠΡΑΜ ΣΤΟΥΚΕΡ

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΔΡΑΚΟΥΛΑ

(Συνέχεια εκ του προηγουμένου)

Σες παρακαλώ να μου αναγνώσετε την νεκρώσιμον ακολουθίαν. Διεκόπη διά βαθύς γογγυσμῶν ἀπὸ τὸν σύζυγον της. Ἐκείνη λαβούσα τὴν χεῖρά του ἔφερεν εἰς τὴν καρδίαν της κ' ἔζηλοῦσθε.

Θά τὴν ἀναγνώσετε ἐπάνω εἰς ἐμὲ μίαν ἡμέραν, ὅποια καὶ ἂν εἴνη ἡ ἔκβασις τῆς φοβερῆς ταύτης καταστάσεως τῶν ποταμῶν, θά εἴνη τοῦτο μία γλυκεῖα παρηγορία δι' ὅλους ἢ διὰ μερικὸν ἀπὸ ἡμᾶς. Σὺ, φίλτατέ μου, ἐλπίζω θά τὴν ἀναγνώσῃς διὰ τὴν μείνη τὴ φωνή σου εἰς τὴν μνήμην μου διὰ πάντοτε ὅ,τι καὶ ἂν γείνη!

Ἐκείνη εἶπε ἀκούω, συνηγόρησεν ἐκείνος, ὁ θάνατος εἴνε μακρῶν, μακρῶν ἀπὸ σέ! Φεῦ! εἶπεν ἐκείνη, αἰσθάνομαι τὸ βῆρος τοῦ θανάτου τώρα περισσότερο παρά ἂν ὅλο τὸ γράμμα τοῦ τόφου ἐπέκειτο ἐπ' ἐμοῦ. Ὡ, συμβία μου, πρέπει νὰ τὴν ἀναγνώσῃς, εἶπεν ποῖν ἀγγίξῃ.

Θά με παρηγορήσῃ, σύζυγέ μου! ἀπήτησεν ἐκείνη. Καὶ λαβὼν τὸ βιβλίον ἀπὸ τὰς χεῖρας της, ἤρχισε ν' ἀναγινώσκῃ. Πῶς θά ἤδυνάτο τίς νὰ περιγράψῃ τὴν παράδοξον ἐκείνην στιγμὴν, τὸ θλιβερόν καὶ ἐπίσημον αὐτῆς, καὶ τὸ φρικῶδες, καὶ ὁμοῦ τὴν γλυκύτητά της. Ἀκόμη καὶ εἰς σκεπτικῶς, ὅστις δὲν βλέπει εἰμὴ μίαν μεταμφίεσιν πικρῆς ἀληθείας εἰς πᾶν ὅτι ἐρῶν ἢ τὸ κατασκευαζόμενον, θά ἐτήκετο τὴν καρδίαν ἂν ἐβλεπε τὸ μικρὸν ἐκεῖνο συμπλεγματῶν πιστῶν καὶ ἀσωσιωμένων φίλων, γονυκλιωνῶν περὶ τῆς ἐμπληκτοῦ καὶ βρουαλιούσης γυναίκος ἢ ἂν ἦκουε τὸ τρυφερὸν πάθος τῆς φωνῆς τοῦ συζύγου της, ὅποτε μὲ τὸνον διακοπόμενον ὑπὸ τῆς συγκινήσεως, ὥστε συγὰ νὰ ἴστανται διὰ τὴν λάβρην τὴν ἀναπνοήν, τοῦ ἀνεγίνωσκε τὴν ἀπλήρη καὶ ὠραίαν ἀκολουθίαν διὰ τὴν κηδεῖαν τῶν νεκρῶν. Δὲν δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ. Αἱ λέξεις καὶ ἡ φωνὴ μου ἐκλείπουσιν!

Ἐκείνη εἶπε δίκαιον εἰς τὸ ἐνστικτόν της. Ὅσον παράδοξον καὶ ἂν ἦτο, ὅσον ἀλλόκοτον καὶ ἂν δύναται νὰ φανῇ, εἰς τὸ ὑστερον ἀκόμη καὶ εἰς τῆμας οἵτινες ἠθνήθηνμεν τὸσσην ἰσχυρὰν τὴν ἐπίδρασιν του, τοῦτο μᾶς παρηγόρησεν πολὺ καὶ ἡ σιωπὴ, ἥτις ἐπηκολούθησε μετὰ τὴν ἐπελθούσαν ὑποτροπὴν τῆς κυρίας Ἄρκερ ἀπὸ τῆς ἐλευθερίας τῆς ψυχῆς της, δὲν ἐφάνη τὸσον πλήρως ἀπελπιεῖται εἰς τὴν ἐξ ἡμῶν οἶον ἐφοβούμεθα.

Ἐκείνη εἶπε δίκαιον εἰς τὸ ἐνστικτόν της. Ὅσον παράδοξον καὶ ἂν ἦτο, ὅσον ἀλλόκοτον καὶ ἂν δύναται νὰ φανῇ, εἰς τὸ ὑστερον ἀκόμη καὶ εἰς τῆμας οἵτινες ἠθνήθηνμεν τὸσσην ἰσχυρὰν τὴν ἐπίδρασιν του, τοῦτο μᾶς παρηγόρησεν πολὺ καὶ ἡ σιωπὴ, ἥτις ἐπηκολούθησε μετὰ τὴν ἐπελθούσαν ὑποτροπὴν τῆς κυρίας Ἄρκερ ἀπὸ τῆς ἐλευθερίας τῆς ψυχῆς της, δὲν ἐφάνη τὸσον πλήρως ἀπελπιεῖται εἰς τὴν ἐξ ἡμῶν οἶον ἐφοβούμεθα.

ἀνοιζόμεν τὸ κιβώτιον καὶ νὰ τὸν ἀποτελειώσωμεν πρὶν ἐξυπνήσῃ.

16 Ὁκτωβρίου.— Ἡ διήγησις τῆς Μίνας ἡ αὐτῆς ἀποροπηδούσα νερά καὶ κολπούμενα κύματα, σκότος καὶ οὐρανὸς ἀνεώσας. Ἐθάσασεν προσπνῶς ἐν καιρῶ καὶ ὅταν ἔλθῃ ἡ Ἰσαρίνα θά εἴμεθα ἔτοιμοι.

Ἡ εἰδη ἀνάγκη νὰ διέλθῃ τὰ Δαρδανελλία εἶνε βέβαιον ὅτι θά ἔχωμεν εἴδησιν. 17 Ὁκτωβρίου.— Ὁ Γόδαλιγγ κατ'ὥρως νὰ λάθῃ ὡς ἔγγιστα τὴν συνάντησιν τῶν ἀργῶν, ὅπως ἀνοιζῇ τὸ κιβώτιον ἐπὶ ἰδίῳ κινδύνῳ του. Ἐὰν ὁ Κόμης εἴνε ἐκεῖ, ὁ Βὰν Ἐλσιγγ καὶ ὁ Σούαρδ θά τοῦ κόψουν τὴν κεφαλὴν πάραυτα, καὶ θά τοῦ διαπεράσουν με σκόλον τὴν καρδίαν. Ὁ Μόρρις, ὁ Γόδαλιγγ καὶ ἐγὼ θά μεταχειρισθῶμεν τὰ ὄπλα μας πρὸς τοῦτο.

Ὁ καθηγητὴς λέγει, ὅτι, ἐάν μεταχειρισθῶμεν οὕτω τὸ σῶμα τοῦ Κόμητος, εὐθὺς ὕστερον θά πέσῃ εἰς τέρψαν. Ἐὰν οὕτως ἔχει, θά ὑπάρξῃ τεκμήριον ἐναντίον μας, ἐάν τυγχὼν ἐγερωθῇ ὑπόψια σόνου. Συνεφωνήσαμεν μετὰ τινῶν ὑπαλλήλων ὅπως, εἰς τὴν στιγμὴν ὅποτε ἡ Ἰσαρίνα θά φανῇ, νὰ εἰδοποιηθῶμεν ἀμέσως.

24 Ὁκτωβρίου.— Μία δολοκλήρος ἐβδομάς προσδοκίας. Καθημερινὰ τηλεγράφημα εἰς τὸν Γόδαλιγγ, ἀλλὰ μόνον με τὴν ἰδίαν φράσιν. «Δὲν ἤγγελλθ ἀκόμη». Τῆς Μίνας ἡ πρωϊνὴ καὶ ἡ ἔσπερινὴ ἀπάντησις ἀμετάβλητος. «Χοροπηδούσα κύματα, νερά φοσεκωμένα καὶ τρίζοντα ἐξάρτια».

24 Ὁκτωβρίου Τηλεγράφημα Ρούφος Σμιθ, Λοῦδ, ἐκ Λονδίνου, λόρδον Γόδαλιγγ, φροντίζει τοῦ ὑποπρόξενου τῆς Α. Β. Μ. εἰς Βάρναν. «Ἰσαρίνα Κατερίνα» ἀνγγέλλθ οὐ μόνον ἀπὸ τῆς Βάρναν.

Ἐκείνη ἀνγγέλλθ οὐ μόνον ἀπὸ τῆς Βάρναν ἀπὸ τῆς Βάρναν.

Ἡμερολόγιον τοῦ Ιατροῦ Σούαρδ.

25 Ὁκτωβρίου.— Ἐἴνε μόνον 24 ὥραν διάπλους ἀπὸ τὰ Δαρδανελλία εἰς τὸν Βόντον, κατὰ τὴν ἀναλογίαν μετὰ τὴν ὅποιαν ἡ Ἰσαρίνα ἦλθεν ἀπὸ τὸ Λονδίον. Πρέπει λοιπὸν νὰ φθάσῃ εἰς τὸ πρῶν. Ὅθεν θά κοιμηθῶμεν ἐνωρὶς διὰ νὰ ἐγερωθῶμεν τὴν πρώτην μετὰ τὸ μεσονύκτιον, ὥστε νὰ εἴμεθα ἔτοιμοι.

25 Ὁκτωβρίου μεσημβρία.— Καμμία εἴδησις ἀκόμη διὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ πλοίου. Τῆς κυρίας Ἄρκερ ἡ ὑπνωτικὴ ἀπάντησις σήμερον ὑπῆρξεν ἡ ἰδία, ὅθεν δυνατόν νὰ μάθωμεν ἀπὸ ὧραν εἰς ὧραν τὸ πρῶν. Ἄρκερ, ὅστις εἴνε γαλῆσιος, αἱ χεῖρές του εἴνε ψυχραὶ ὡς γάλακτος καὶ πρὸ μίας ὥρας τὸν ἔδον ἀνοιζόμεν τὴν μεγάλην μάχαιραν, τὴν ὅποιαν φέρει μαζὴ του. Θά εἴνε κακὴ ὥρα διὰ τὸν Κόμητα ἐὰν ἡ ἀίτη τῆς μάχαιρας αὐτῆς τὸν θίξῃ! Ὁ Βὰν Ἐλσιγγ καὶ ἐγὼ ἀνησυχίσαμεν σήμερον μετὰ τὴν κυρίαν Ἄρκερ. Περὶ τὴν μεσημβρίαν ἔπεσαν εἰς ἕνα λήθαρον, ὁ ὅποιος δὲν μᾶς ἤρσε, καίτοι τὸ ἀπεισιώπησαμεν πρὸς τοὺς ἀλλόλους. Ἥτο ἀνήσυχτος ὅλην τὴν πρωϊνὴν ἦσαν ὅταν ὁ σύζυγός της μᾶς εἶπεν ὅτι κοιμάται τὸσον βαθύς, ὥστε αὐτὸς δὲν δύναται νὰ τὴν ἐξυπνήσῃ, ἐπὶ γὰρ εἴνε εἰς τὸν θάλαμον της νὰ ἴδωμεν μόνον μου. Ὅταν μετὰ τινῶν ὧρῶν ὕπνον ἐξυπνήσῃ, ἦτο φαιδρότερα καὶ ἡσυχώτερα. Περὶ τὴν ὄσιν τοῦ ἡλίου ἔδωκε τὴν ὑπνωτικὴν της ἀπάντησιν. Ὅπου καὶ ἂν εἴνε ἐντὸς τοῦ Εὐξείνου, ὁ Κόμης ἔρχεται εἰς τὴν καταδίκεν του, ἐλπίζω.

26 Ὁκτωβρ.— Ἀκόμη μία ἡμέρα χωρίς εἴδησιν περὶ τῆς Ἰσαρίνας. Ἐπρεπε νὰ εἴν' ἐδῶ τώρα. Ὅτι ἀρμενίζει ἀκόμη, εἴνε πρόδηλον, ἐπειδὴ ἡ δὴλωσις τῆς κυρίας Ἄρκερ κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου ἦτο ἀκόμη ἡ αὐτῆ. Δυνάτον τὸ πλοῖον ν' ἀγκυροβολῇ κάπου ἐνεκα ὁμίλης. Ἀμπλόγια φθάσαντα ἀνέφερον ὁμίλην πρὸς βορρᾶν καὶ πρὸς νότον τοῦ λιμένος. Θά ἐξακολουθήσαμεν ἐπαγρυπνούντες, καθόσον τὸ πλοῖον δυνάτον ν' ἀναγγεληθῇ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν.

27 Ὁκτωβρίου, μεσημβρία.— Πολὺ ἀλλόκοτον καμμία εἴδησις περὶ τοῦ πλοίου. Ἡ κυρία Ἄρκερ εἴνε τὴν συνήθη δὴλωσιν της, σήμερον τὸ πρῶν ἐπρόσθεσε τὰ κύματα τοῦ ἡμεῶν. Τηλεγράφημα ἀπὸ τὸ Λονδίον τὰ ἴδια, «οὐδὲν νεὸν ἀγγέλια».

Ὁ Βὰν Ἐλσιγγ εἴνε τρομερὰ ἀνυπόμονος, καὶ μοι εἶπε πρὸ μικροῦ ὅτι φοβεῖται μήπως ὁ Κόμης μᾶς ἀποφεύγει ἐπρόσθεσε δὲ λίαν σημαντικῶς. Δὲν μοῦ ἄρσεν ἐκείνη ἡ ληθαργία τῆς κ. Μίνας. Ψυχῇ καὶ μνημαὶ δύναται νὰ κάμουν παράδοξα πράγματα ἐν καιρῶ ληθαργίας. Ἡμῶν ἔτοιμος ἐν τὸν ἔρωτῳ μας πλείονα, πλὴν τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσθλῆεν ὁ Ἄρκερ. Θά προσπαθῶμεν ἀπόψε, εἰς τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, νὰ τὴν κάμωμεν νὰ ὁμίλησῃ πληρέστερα, ὅταν ὑπνωτισθῇ.

23 Ὁκτωβρίου Τηλεγράφημα.

Ρούφος Σμιθ, Λονδίνον, πρὸς λόρδον Γόδαλιγγ, φροντίζει τοῦ ὑποπρόξενου τῆς Α. Β. Μ. εἰς Βάρναν.

Ἐκείνη ἀνγγέλλθ οὐ μόνον ἀπὸ τῆς Βάρναν ἀπὸ τῆς Βάρναν.

Ἡμερολόγιον τοῦ Ιατροῦ Σούαρδ.

Ὅταν ἦλθε τὸ τηλεγράφημα, τὸ ἀναγγέλλον

τὴν ἀφίξιν εἰς Γαλάτσι, ὁ Βὰν Ἐλσιγγ μᾶς ἤρως τῆς.

— Πότε ἀναχωρεῖ τὸ πρῶτον τρεῖνον διὰ Γαλάτσι;

— Εἰς τὰς ἐξήμισυ αὔριον τὸ πρῶν. Ὅλοι ἐξαφάνισθεν ἡ ἀπόκρισις ἤρχετο ἀπὸ τὴν κυρίαν Ἄρκερ.

— Πῶς τὸ ξεύρετε; εἶπεν ὁ Ἄρκερ. Ἡ κυρία Ἄρκερ μᾶς ἐξήγησε πῶς πάντοτε ἤσχυλειτο νὰ μανθάνῃ ἐκ στήθους τὰ δρομολόγια τῶν σιδηροδρόμων καὶ τώρα ἅμα ἐφύασαμεν εἰς Βάρναν, ἐφρόντισε νὰ μάθῃ τὰ δρομολόγια τὰ πρὸς τὸν Πύργον τοῦ Δράκουλα.

Δυστυχῶς δὲν εἴνε πολλὰ νὰ μάθῃ, διότι τὸ μόνον τρεῖνον δι' αὔριον ἀνεχώρει καθ' ἣν ὥραν εἶπε.

— Ἀξιοθαύμαστος γυνὴ! ἐμορμούρισε ὁ καθηγητὴς.

— Δὲν μπορούμεν νὰ πάρωμεν ἕνα ἔκτακτον, ἠρώτησεν ὁ Γόδαλιγγ.

Ὁ Βὰν Ἐλσιγγ ἔστεισε τὴν κεφαλὴν.

— Φοβοῦμαι, ὄχι. Ἄδύτος ὁ τόπος εἴνε πολὺ διαφορετικὸς ἀπὸ τὸν ἰδικόν μας καὶ ἀπὸ τὸν ἰδικόν μου. Ἀκόμη καὶ ἂν ἐπέγραψα ἔκτακτον, πιθανῶς δὲν θά ἔφτανε τὸσον γρήγορα, ὅσον τὸ τακτικὸν μας τρεῖνον. Ἐκτὸς τούτου ἔγωμεν κάπως νὰ ἐτοιμασθῶμεν. Πρέπει νὰ σκεφθῶμεν.

Ένα κομμάτι Παρισινοῦ δρόμου κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πρωτοχρονιάς

Τώρα ἄς ὀργανώσωμεν. Φίλε Ἄρκερ, ὑπάγει εἰς τὸν σταθμὸν καὶ βγάλε τὰ εἰσιτήρια, κ' ἐξασφάλισε τὰς θέσεις μας διὰ τὴν πρωϊαν. Σὺ, Ἰωνάθαν, ὑπάγει εἰς τὸν πράκτορα τοῦ πλοίου καὶ λάβε ἀπὸ αὐτὸν γράμματα πρὸς τὸν πράκτορα εἰς Γαλάτσι μετὰ πληρεξουσιότητα πρὸς ἐρευναν τοῦ πλοίου, ὅπως ἦτο καὶ δι' ἐδῶ. Κοῦνισυ Μόρρις, τρέξε εἰς τὸν ὑποπρόξενον καὶ λάβε ἐπιστολάς πρὸς τὸν συνάδελφόν του εἰς Γαλάτσι καὶ πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ μᾶς διευκολύνῃ τὸν δρόμον εἰς Μίναν καὶ ἐμὲ, καὶ θά συμφοβουλεύωμαι, κυρίαν

— Καὶ ἐγὼ, εἶπεν ἡ κυρία Ἄρκερ φαιδρά, καὶ ὁμοιωτέρως πρὸς ἐαυτήν, θά προσπαθῶ νὰ σᾶς εἴμαι ὀφέλιμος καὶ θά σκέπτομαι, καὶ θά γράφω διὰ σᾶς ὅπως ἄλλοτε. Κάτι μοῦ φεύγει, καὶ ἐξατμίζεται μακρῶν μου μετὰ τὸν ἐρωτὸν, καὶ αἰσθάνομαι μεγαλειότεραν ἐλευθερίαν παρά ποτε.

Οἱ τρεῖς νεώτεροι ἄνδρες ἐφάνησαν πλέον εὐτυχεῖς κατὰ τὴν ἔνοιαν μετὰ τὴν ὅποιαν ἐξήγησαν τοὺς λόγους της, ἀλλ' ὁ Βὰν Ἐλσιγγ κ' ἐγὼ ἐκυταρχήσαμεν μετὰ τῆς ἐλευθερίας βλέμμα, ἀλλὰ δὲν εἶπαμεν τίποτε ἕως ἐκείνην τὴν στιγμὴν.

Ὅταν οἱ τρεῖς ἄνδρες ἐξῆλθον, ὁ Βὰν Ἐλσιγγ παρεκάλεσε τὴν κυρίαν Ἄρκερ νὰ κυττάξῃ τὸ ἀντίγραφον τῶν ἡμερολογίων καὶ τοῦ τοῦ φέρῃ τὸ μέρος τοῦ ἡμερολογίου τοῦ Ἄρκερ εἰς τὸν Πύργον. Αὐτὴ ἐξῆλθε νὰ τὸ ζητήσῃ ὅταν ἡ θύρα ἐκλείσθη ὀπισθὲν της, ἔκλεινον μοι εἶπεν:

— Ἐίχαμε τὴν αὐτὴν ἰδίαν, λέγει!

— Ὑπάρχει κάποιος μεταβολή!

— Μάλιστα. Θεῶ καὶ νὰ σοὶ εἶπω. Ριφκοκινδυνεὺς μίαν εἰκασίαν ἄλλὰ, πιστεύω, εἴνε ὀρθή. Τὴν στιγμὴν ὅτε ἡ κυρία Μίνα εἶπε τοὺς λόγους αὐτοῦς, μία ἐμπνευσίς μοῦ ἦλθε. Εἰς τὸν λήθαρον τὸν ὅποιον εἶχε πρὸ τριῶν ἡμερῶν, ὁ Κόμης τῆς ἔστειλεν τὸ πνεῦμά του ἢ ἴσως τὴν ἐπίπερ πλησίον του, εἰς τὸ κιβώτιόν του, ἐντὸς τοῦ πλοίου. Τότε ἔμαθεν ἀπ' αὐτὴν ὅτι ἡμεῖς εἴμεθα ἐδῶ.

Τώρα καταβάλλει τὰς μεγαλειώτερας προσπάθειάς του διὰ νὰ μᾶς φύγῃ... Τώρα ἔρχεται ἡ κυρία Μίνα, μίτε λέξιν πρὸς αὐτήν περὶ τοῦ ληθαργίου της.

Δὲν τὸ γνωρίζει καὶ θά τὴν κατετρόμαξε, καὶ θά τὴν ἔφερεν εἰς ἀπελπισίαν, ἀκριβῶς ὅταν μᾶς χρειάζετο ὅλον τὸ θάρρος της ὅταν ἔχωμεν ἀνάγκην ἀπὸ τὸ μυκλὸ της, τὸ ὅποιον εἴνε ὡσαν ἀνδρικόν, ἀλλ' εἴνε ἀβρός γυναικίος, καὶ ἔχει ἔκτακτον δύναμιν τὴν ὅποιαν τῆς δίδει ὁ Κόμης, καὶ τὴν ὅποιαν δὲν δύναται ν' ἀποσύρῃ ἐξ ὀλοκλήρου, ἂν καὶ πιστεύῃ ὅτι δύναται.

Σιούτ! ἐγὼ θά ὁμίλησω, καὶ σὺ θά μάθῃς. Ὡ φίλε μου, εἴμεθα εἰς φοβερὰ στενά. Φοβοῦμαι ὅσον ποτε δὲν ἐφοβούμην. Ἀς ἔχωμεν μόνον πίστιν εἰς τὸν Παναγᾶνον Θεόν. Σιωπή! Ἰδοῦ ἔρχεται.

Ἐνόμίζα ὅτι ὁ καθηγητὴς ἦτο εἰς τὴν ἀκμὴν νὰ καταπέσῃ, ἀλλὰ διὰ μεγάλην προσπαθειᾶν ἐκράτησε τὸν ἑαυτόν του, καὶ ἦτο εἰς πλήρη νευρικὴν ἰσορροπίαν ὅταν εἰσθλῆεν ἡ κυρία Ἄρκερ, φέροσα πολλά φύλλα γάρτου, τὰ ὅποια τοῦ ἐνεργήσαν. Ἐκείνος ἤρχισε νὰ τὰ διξέρχεται σοβαρῶς εἰτα κρατῶν αὐτὰ μεταξὺ τοῦ ἀντίγειρος καὶ τοῦ λιγανῶ του, εἶπε:

(Ἄκολουθεῖ).

ΤΟΠΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ!

Μέρισε Τούρκα μέρισε τραβήξου ἀπὸ τὴ μέση νὰ ἴδοιμε ποῖα ἀπὸ τῆς δύο στοὶ πάλαιμα θά πέσῃ θε νὰ λίγισθ γόνατα. Τῆς στρατῆς ἀνοιξέ μου κ' αἰ τὸ βαρὺ τὸ χέρι μου ἐλευθέρ' ἀφῆσέ μου, νὰ σφᾶξω ἀρκούδα ἀνήμερη, λύκος νὰ πελεκήσω ἀπὸ τὸν κηπο τῆς ζωῆς νὰ βγάλω νὰ θέρσω τοῦ Κρούμου τ' αἶμο σπαρτὸ, ποῦ σὲν περιποκᾶδα συντερισαμένη ἀπ' ὀχεντρες στής γῆς τὴν ὠμορφάδα στα κάλλη της βαπλώνεται. Νὰ ξεπατώσω φάρα ποῦ σὲν ἀνάθεμα κ' ὀργῇ καὶ θεϊκῇ κατάρα μέσα σὲν κόσμο φύτρωσε. Πιστεύω με γαρρίεις ἄραρρ πῶς δὲν με ἐξήκασε, θάρρρ τὸ πᾶς ἐλπίζεις καλαῖς δουλειαῖς στὰ χέρια μου. Σὲ χρόνια περὰ—

ἰμενὰ καὶ ἄλλους πολλοὺς ἐδίδαξα καὶ περὶ πολλὴ ἑσῆνα, ποῖα εἶμαι γῶ καὶ πῶς χτυπῶ. Τὸ βῆρος τοῦ χερὸς μου πολὺ καλά τὸ γνῶρισε. Τὴν κόφιν τοῦ σταβλοῦ μου τὴν ἔφερεν τὴν δοκίμασε. Στὸ πύρινο Σχολεῖο μου τόσους καιροὺς σ' ἐμάθατε τὸ χέρι τὸ δικό μου πῶς τὸ φουκτῶνον τοῦ σταβλοῦ καὶ πῶς μ' αὐτὸ χτυπᾶνε στ' ἀδιάκοπο κυνήγι μου πᾶς φεύγουν πηλαλιᾶνε Ἐυπνοῦσαν αἱ ἀντίλαλοι ἀπ' τὴν ποδοβολῆ σου καὶ χόσκαν ἀναπαίζαν τὴν ἀτιμὴ φυγῆ σου Σὰν λύκος ποῦ κυνήγησαν κ' ἀκόμα λαγώναζε: στέκει νὰ παρ' ἀνασασμὸ καὶ πίσω του κυττάζει. Ἔτσι καὶ σὺ τὰ μάτια σου τριζοῦν τὰ στυλιώνεις τὸν κάθε βράχο τὸν θάρρεις πῶς εἶν' Κολοκοτρώνης. Κάθε τῆς θάλασσας παλμὸ, τὸν βλέπει γὰ Κανάρι, γὰ τὸν Μιασουλὴ τὸν περναῖς. Κάθε βανδρόβ κλωνάρι π' ἀπ' τὸν κορμό του χύνεται, τὸ πέρνει γὰ μαχαίρι γι' ἀστροπελέκι στὸ βαρὺ, τ' ἀλλῆριστο μου χέρι. Κι' αὐτὰ τ' ἀθάνα λοῦλουδα τὰ μυρωμένα κρῖνα τὰ τρέμεις γιὰτί σιάξασαι μὴ μᾶς κ' ἡ Μπουλίνα ἐφερῶν' ἀπὸ τὰ φύλλα της θεᾶ ἀγγριμένη με τὴν βροντὴν στὸ χέρι της, τὴν ἀστραπὴ ζωσμένη.

Σ. Περειάδης

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΑ

Νοστιμώτατο ἔθιμο ἐπικρατεῖ στὴν Ἰερισσὸν (πάλαι Ἀκαιοπόλιν) τῆς Χαλκιδικῆς Χερσονήσου, τῆς Μακεδονίας, τὴν Πρωτοχρονιά.

Δι βαμβικερῆς σφαῖρες

Τὸ βράδυ τῆς παραμονῆς συναθροίζονται τ' ἀνύπανδρα κορίτσια τοῦ χωριῦ σὲ διάφορα σπήτγια καὶ βλέπουνε τὴν τύχη τους.

Φθάνουν ἕνα «κρίκο» ἀπὸ βαμβάκι, στριμμένο ἴλιγο, καὶ μεσ' τὸ κύκλο τοῦ κρῖκου τοποθετοῦν δρεῖ σφαῖρες ἐπίσης βαμβικερῆς, εἰς ἴσο διάστημα τὴν μιά ἀπὸ τὴν ἄλλη κ' ἀπ' τὸ κύκλο.

τ' ὄνομα ἐκεῖνου τοῦ ἀγαπητοῦ ὀνοματίζουσι με ἄλληνε με τ' ὄνομα τῆς κόρης. Βάζουν φωτὰ στὸ «κρίκο», κ' ἂν καοῦν μαζὶ κ' ἡ σφαῖρες, τοῦτο σημαίνει ὅτι «ὁ νέος τὴν ἀγαπᾷ καὶ θά τὴν νυμφεῦθῃ».

Ἀπερίγραφτος δὲ εἶναι ἡ χαρὰ της.

Ἄν ὁμοῦ δὲν καοῦν κ' ἡ δύο σφαῖρες, τότε θά πῇ ὅτι «ὁ νέος δὲν τὴν ἀγαπᾷ», καὶ τόσο πολὺ μελαγχολεῖ, ὥστε τὴν ἄλλη μέρα δὲν θγαίνει στὸ χορῶ, ποῦ γίνεται ἀνήμερα τὴν Πρωτοχρονιά, στὸ χωριῶ.

Τὰ τραγούδια τῆς Πρωτοχρονιάς

Στὴ Νιάουσσα, τῆς Θεσσαλονίκης, στὴν ἑλληνικωτάτῃ πόλι, ποῦ αβγαίνουν τὰ καλὰ κρασιὰ καὶ τὰ πολλὰ μετᾶξα, στὴν γραφικὴ Νιάουσσα—τὴν περιφημὴ γιὰ τὸν Ἐπανάστασι τοῦ 21 καὶ τοῦ 44—ποῦ ἔλαβε τὸ ὄνομα ἀπ' τὰ «πολλὰ νερά της», ἐπικρατεῖ ἕνα πατριωτικώτατο ἔθιμο, ποῦ μαρτυρεῖ τ' ἀγά κ' εὐλικρινῆ αἰσθημάτα ποῦ τρέφουνε γιὰ τὴ μητέρα τους πατρίδα—τὴν Ἑλλάδα.

Ἀνήμερα τῆ Πρωτοχρονιά ὄλα τὰ παλληκάρια φοροῦν τὴ γνήσια Ἑλληνικῆ ἐνδυμασία—τῆς φουστανέλλες καὶ τὰ κμουστεῖα—καὶ περὶ ἐπιτραπέζιοι κατὰ παρέες ὄλα τῆς Νιάουσσας τὰ σπήτγια.

Καὶ ὄλο πατριωτικὸ ἔνθουσιασμὸ ψάλλουν διάφορα πατριωτικὰ τραγούδια—ἰδίως τελευταῖος τὸ τραγοῦδι τοῦ ἠρώος Μελά—χωρὶς νὰ δέχονται καὶ τὸ ἐλάχιστο δωρο.

Τ' ἀπόγευμα δὲ συναθροίζονται κ' ὄλες ἡ Νιάουσσαῖνες μετὰ τὰ «φλωριά τους» κ' ἀρχίζει «στὸ ἄχορστασι» ἡ χορὸς μετὰ τὸ γλυκὸ κ' ἀθάνατο Σουλιώτικο τραγοῦδι.

«Ἔχε γεγὰ γλυκεῖα πατοῖδα!»

ΕΛ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

Εἰς τὴν Ἐκθεσίν τοῦ Βρόντς-Πάρκ ἐν Νέα Ἰόρκῃ θά ἐκτεθῆ μία χελοῶνη ἡλικίας 306 ἐτῶν.

Εἰς τὸ Λονδίνον ὑπάρχουν 70,000 δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, εἰς ὅλην τὴν Ἀγγλίαν περὶ τοὺς 2,000,00

ΘΛΙΒΕΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Τ' ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ ΚΑΤΑΔΙΚΟΥ

Είμαστε καμιά δεκαριά συναθροισμένοι σ' το βρωμερό κι αποπνικτικό δωμάτιο—σάν δωμάτιο ελληνικής φυλακής—σ' το Παλαμίδι!...

Το μόνο στολίδι του δωματίου μας ήταν μια εικόνα της Παναγίας μας, που ένας κατάδικος παλιός—εμ' είκοσιπέντε χρόνια σ' τη φυλακή—της άναβε κάθε Σαββατοκύριακο το καντηλάκι.

Παρέκει μία λάμπα που το γυαλί της είχε χίλια-δύο χάρινα μπαλώματα εφώτιζαν—ās ποδμε—το μικρό της φυλακής δωμάτιο. Πειρ' κεί' κειμώτανε βαρειά ένα παλληκάρει καμμάτι τριανταριά χρονών!

Ήταν μια νύκτι φοβερή!... Ψυσοδ' ένας άερας δυνατός, κι έφερενε χοντρές σταγόνες βροχής που χτυπούσαν με μεγάλη δύναμη σ' τα τζάμια του παραθύρου μας. Μια νεκρική σιγή βασιλευσε παντού!...

Μόνο από καιρό εις καιρό ακουγότανε το μονότονο βάδισμα του φρουρού κ' η μεγαλοχολική φωνή του, που σούμπενε σάν μαχαίρι σ' την καρδιά!

— Φύλακες γρηγορείτε...ε...ε...!

Διηγόμαστε διάφορες ιστορίες!...

Ξάφνου κεί που διηγώτανε κάποιος μια πολύ συγκινητική ιστορία, ακούγεται μια φωνή, ένα σάν μουγγρο!

— Βοήθα Παναγία μου!

Και με μιάς τ'ο παλληκάρει κείνο, που κοιμώτανε βαρειά περ' κεί, πετάχτηκε μ' ένα τρόμο άπάνω.

— Που είμαι, ορ παιδιά!... Ονειρο έβλεπα!...

Εμεις άμέσως σηκωθήκαμε τρομαγμένοι να ιδούμε τί συμβαίνει.

Οι περ' δειλοί από μ'ās γυρίσαν πάλι σ' τη μέση για να ετοιμάσουν το μαχαίρι τους, νομίζοντας πως κάποιος τ'όν έχτυπησε!

Είπαμε δυνατά τα μάτια του, και φοβισμένοι μ'ās είπα πάλι.

— Μωρ' παιδιά! τί φοβερό όνειρο!...

Οι περισσότερ' από μ'ās γυρίσαν πάλι σ' τη θείο τους, οι άλλοι, αχάτες, να έδιδε.

Το παλληκάρει τρέμοντας ακόμα άπ' το φόβο του μ'ās είπα με τρεμουλιασμένη φωνή.

— Ποτέ μου, ορ αδέρφια, δέν αισθάνθηκα τριάντα χρόνω που είμαι τέτοια τρομάρα, τέτοια κακό!

Ακόμα κι όταν έκαπα το σπῆτι μ' όλη την οικογένεια κείνου π' άτίμασε την μακαρίτισσα την αδελφή μου—γι' αυτό καταδικάστηκε—κι άκουα της δυνατές φωνές που βγαίναν οι ετοιμοθάνατοι μεσ' άπ' την φωτιά.

Ακόμα κι όταν γυρίσα φυρόδικος τόσα χρόνια σ' τα βουνά και σ' τους λόγους, που το βωγγητό του βορρηά ακούγεται σάν φοβέρισμα της φύσεως, ακόμα κι όταν απαντήθηκα τόσες φορές με τ' άποσπάσματα, που ο ουρικήμδς που κάνανε η σφαίρες τοιγύρω στα' αυτιά μου ήτανε σάν μήνυμα θανάτου.

Μ' απόψε αυτό το άιμο όνειρο μου χ'ομε τή ζωή μου.

Οι άλλοι πούχαν απομακρυνθῆ γυρίσαν πάλι κεί κοντά, και μ'εις έπλησιάσαμε ν' ακούσαμε περιέργου τ' όνειρο του παλληκαριού.

Αυτ' όρεις του δώσανε τοιγάρο κι ένας φώναξε σιγανά.

— Ρε Μήτρο! φέρε μας λίγο ούζο!

Όξω η βροχή δυνάμωνε, κι άερας φυσούσε με περισσότερη μανία! Από μακρυνά κουγότανε το μουγγητό της θάλασσας, που μόνη σ' αυτό τον κόσμο μένει αιμώρητη για τα έγκλήματά της!...

Το παλληκάρει άναψε το τοιγάρο του και φοβισμέν' ακόμα μ'ās είπα.

— Έίδα πως ήμουνα, τάχατες, ο τ'ό ίδιο μέρος που κ'απα κείνο το σπῆτι που σ'ās είπα. Έβλεπα κ'άτι φλόγες ψηλές και κόκκινες σάν αίμα. Έξαφνα κεί που ήμουν ξένοιστος κι έβλεπα, τάχατες, σάν να αλοθάνηκα κάποιον που μ' άρπαξε μ' όρμη και μ' έφερε για να με ρείξη, τάχατες, μέσα σ' αυτές της φλόγες!...

Προσπάθησα να κρατηθώ, άλλ' εκείνος

που μ' έτραβούσε, τάχατες, ήταν πολύ δυνατός και γλήγορα μ' έπλησίαζε.

Υστερα μ' άρπαξε με μιάς και μ' έρριξε με δύναμη μεγάλη μεσ' τη φωτιά!...

Όλοι μας κτυαχτήκαμε με τρομάρα!

— Δέν είνε τίποτε, ορ σύντροφε, ποιός τ'ά πιστεύει τ' άιμα!

Τού τ'ό είπαμε για παρηγοριά!...

Χάρι θ'ά πάρης για τ'ά ισόβια, ορ παλληκάρει μου, τού ειλ' ο γέρος, ο παλαιότερος άπ' όλους μας κατάδικος, π' άναβε θεοφοβούμενος—που λέμ' εμείς—το καντηλάκι της Παναγίας μας κάθε Σαββατοκύριακο!

— Έτο' είνε είπαμε όλοι μας! Θ'ά σού χαρίσει ο βασιληάς το κεφάλι!...

— Αδιδός που σ'έριξε σ'τή φωτιά—τού ειλ' ο άλλος—είν' ο βασιληάς, με τη μεγάλη δύναμη που έχει ο βασιληάς, κι η φλόγες η ψηλές κι η κόκκινες σάν αίμα, είνε δόξα μεγάλη και γρήγορη, και πειδής σ' δέν περιμένεις καμ' άλλη δόξα, είν' η δόξα της χάρις που θ'ά σου χαρίσουνε το κεφάλι.

Ένα δυνατό χτύπημα σ'τη σιδεραμπαρωμένη πόρτα του δωματίου μας μ'ās έκανε να φοξόμ' όλοι μας!

— Για δ'ε κοιμώσατε ορ ;... Πέστε κάτω ορ!... Παληοκ...!

Ήτον η άγγελια φωνή του σκοπού, που φώναζε να κοιμηθούμε, γιατί ήτανε πολύ η ώρα περασμένη!

Το πρωί, ξεμέρωμα της Κυριακής, νύκτ' ακόμα σηκωθήκαμε να πάμε σ' το εκκλησάκι της φυλακής, που μ'ās καλούσ' η θλιβερή και μικροσκοπική καμπάνα του!

Γυρίσαμε σ'το δωμάτιο, και μ'άς άπ' τους άλλους πως ο επιστάτης της φυλακής ήλθε και ζήτησε περ' λίγου το παλληκάρει εκείνο!

Κάποιο προξόστημα θλιβερό μ'ās έπιασε!... Τό όνειρο ορ' μ'ās διηγήθηκε το βράδυ σάν ν' άρχιζε να ξεδιολώνη.

Δέν τό ξανάφεραν περ' σ' εκείνο το δωμάτιο το παλληκάρει.

Την άλλη μέρα το πρωί, νύκτ' ακόμα ακούσαμε μια θλιβερή φάλμωδια και ξεπροβάλλοντας σ' το παραθύρι είδαμε το Τιμο Σταυρό και τον παπά βαδίζοντας μπροστά, πίσω δε δεμμένο και με καμιά δεκαριά στρατιώτες μ' άεφ' όπλου λόχηη' το παλληκάρει εκείνο πηγαίνοντας σ' το άλοναύο. Μ'ās περ' κεί η καριανιολα.

Τό όνειρο ξεδιόληνε και γλήγορα!... *

Έ.Δ. Δημητριάδης

(Κάτεργο)

Ο ΟΦΘΑΛΜΟΣ ΤΟΥ ΓΑΜΒΕΤΑ

Ο Γαμβέτας, ως γνωστόν, είχε χάσει εις μίαν έγχειρήσει τον ένα οφθαλμόν και ήναγκάσθη να φέρη ένα ύάλινον τοιούτον. Όταν πρώτην φοράν παρουσιάσθη με αυτόν, εις ένα δείπνον παρά τῷ Λωριέ, συνεφώνησαν οι φίλοι του Αμπού, Σαρσκι και άλλοι να φερθώσιν εις αυτόν με την μεγαλειότητα, τρυφερότητα και συμπάθειαν.

Κάθε ύπαινημός, ειλ' π'ν' Αμπού, ήμπορεί να τον λυπήσῃ πρέπει να δεχθώμεν ως να μη παρετηρήσαμεν, οτι έχει ύάλινον όφθαλμόν». Όταν ο Γαμβέτας παρουσιάσθη, το πρώτον κίνημά του υπήρξε να κτυαχθῆ εις τὸν καθρέπτην και ειλ' π'ν: «Λοιπόν τί λέγετε, φαίνεται ευμορφον;— Τί λοιπόν; ήρώτησαν απορούντες οι φίλοι.— Τό ύάλινο μάτι μου, έννοω.— Αλλά είνε τρόνη; θαυμάσιον. Είνε αδύνατον να τό παρατηρήσῃ τις. Ποιό μάτι είνε λοιπόν, τό δεξι ή τ'ό άριστερόν; θαυμάσια απομίμησις! Και όσάκις ο Γαμβέτας εις τ'ό δείπνον συνωμίλει εις ένα τῶν φίλων του, όλοι έξεφράζοντο με θαυμασμόν δια τὴν έντέλειαν του όφθαλμού του. Μετά τ'ό δείπνον τ'ό σπέρας έξήλθον δια να κάμωσιν ένα μικρόν περίπατον. Ο Γαμβέτας όστις πάντοτε ήτο όλίγον αφρημένος, περιεπάτηε τῶσαν γρήγορα ώστε έσπρωξε μίαν χονδρὴν γυναίκα η όποια έφερον ένα μεγάλο καλάθι λαχανικῶν και όπωρικῶν. «Δέν ήμπορείτε να προσέχητε καλλίτερα όταν περιπατεῖτε; έκραύγασε τ'ό γυναίκα κόκκινον έξ άργῆς.

— Με συγχωρεῖτε, απήντησεν ο Γαμβέτας, και οι δύο έχομεν όλίγον άδικον.— Η γυνή έστραβοκύνταξε τὸν πολιτικὸν άνδρα με μικρόν και χαϊρέκανον βλέμμα από κεφαλή μεχρι ποδῶν, έπειτα τὸν ήτένισε δυνατά και ειλ' π'ν: «Αν ήμπορῆσα κα ήθελα να σ'ούβγαζα και τ'ό άλλο μάτι».

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

ΤΟ ΒΑΠΤΙΣΜΑ

Η πρωινή πχγωνιά αποκρυστάλλωνε τὸ π'αν, και όλη η φύσις γύρω έφάνετο σάν κρυωμένη.

Ο Καπετάν Ντούρας με τ'ά παλληκάρια ειχε λημεριάσει κοντά σ'τη Γ... κάτω από λίγη δένδρα, φρουρῶν τὸ χωριό.

Τ'ά καρπούλια τιλιγμένα σ'τη σταχτερές τους κάπτες με τὸν αγαπημένον τους σύντροφο τὸ ντουφέκι σ'τη θερμὴ άγκυλιά τους πηγαινούργοντο έδω κ' εκεί ακούραστα και ακατάβλητα άπ' τὴ παγωνιά, τενητώνοντα σ'το άπειρο τ'ά βλέμματά των μη διακρίνον κενένια ύποπτον.

Τ'άλλα παλληκάρια ειχαν άνάψει φωτιά κάτω από ένα μεγάλο δένδρον, και ζεστονώτονταν, έν ο δύο ισταντο όρθιοι κοντά σ'τη φωτιά και με συκίφυλλες φούντες κλαρῶν, έσκόρπιζαν τ'ά μικρά και αδιάκριτα συννεφάκια τὸν προξόδοντα καπνόν.

Κοντά σ'τη μεγάλη φωτιά ήτο έξηπλωμένος και ο Καπετάν Ντούρας άμύλητος και σκεπτικός.

— Τί έχεις, Καπετάνιε, τὸν ρωτῶν τ'ά παλληκάρια.

— Αποψε παιδιά, είδα σ'τον ύπνο μου τὴ καυμένη τὴ μαννούλα μου για πρώτη φορά ήτο ντυμένη ε τ'ά ούλασπρα με άγκυλιάζει, με φιλει και με παραπνινο κάπτες μου λέγει: «Αντῶν καιρῶν έχεις να λειτουργηθῆσαι παιδι μου» με φιλει πάλι και φεύγει χαρούμενη και γελαστή του μ' έβλεπε υστερα από τόσο καιρό.

Ποιός ξέρει η δόλια μη πέθανε άπ' τὸ κούμ' της, που έφυγα χωρίς να με 'δῃ, και ήλθε άποψε να με αποχαυρετήσῃ;

— Δέν είνε τίποτε Καπετάνιε, μη διδεις σημάσια ε τ'ά όνειρα και έγώ προχθές σ'τον ύπνο μου είδα τὴ μάννα μου, λέγει ο Τσετσέκος.

— Ναί, αλλά εκείνη η κατάλευκη φορεσιά της με φοβίζει πολυ. Ένθυμείσθε τ'ό όνειρο ορ' καυμένου του Κοκοτσέα;

Στ'ό άκουσμα του όνόματος του ήρωος της Παπαδης του πρώτου βουλγαρικου θυμάματος μια νεκρική σιγή διεχυθη στο λημέρι, και όλοι ως εκ σύμφωνου στρεφουσιν α ρέμακτά τους κάτω σ'τη Παπαδία στο «Βράχο του Κοκοτσέα».

Ο ήλιος κρυμμένος μεσα σ'τα σύγνεφα σιγά-σιγά ανέβαινε τὸ μεγάλο άνήφορον του ούρανου νικημένος άπ' τὴ χειμωνιά, και η φωτιά ακούραστη έζεσταينه τ'ά παλληκάρια, που σκεπτικά έδλεπαν τὸν λυπημένο καπετάνιο τους.

— Καπετάνιε, ένας άνθρωπος έρχεται άπ' τὸ χωριό τρέχει και λέγει τὸ καρπούλι ο Μυλωνάς.

— Ας έλθη έδω.

Δέν πέρασαν λίγα λεπτά, και να και έρχεται χαρούμενος ο Τ... *

— Καλή μέρα Κουμπάρε, τ'ά σχαρίκια μου, η γυναίκα έλευτερώθη, έκαμε γυιό.

— Να ζήση να ζήση άπαντα ο Καπετάν Ντούρας και τ'ά παλληκάρια.

— Ευχριστώ! αλλά κατά τὴν συμφωνίαν μας να έλθης και να βαφτίσης τὸ παιδι Καπετάνιε, και εαν σου είνε εύκολο και σήμερα, γιατί άλλοτε ποιός ξέρει που θ'ά βροίκεσαι!

— Καλά καλά πήγαινε κάμε ετοιμασία και τὸ βράδι έρχόμαστε.

Βλέπεις καπετάνιε οτι τὸ όνειρον ήτο καλό, που άποψε εκτός του οτι θα πάμε σ'τη εκκλησιά να κάνουμε τὸ σταυρο μας, θα κάνης και μυστήριο.

— Έγεις δικην Σωκράτη, και για τὴν εζήγησιν αυτήν θα σε πάρω για παρακούμπαρο.

Δέν έπέρασαν τρεις ώρες που ο Καπετάν Ντούρας ελδοποιει τ'ά καρπούλια να έλθουν σ'το λημέρι και να πάνε σ'το χωριό.

Χαρούμενοι κατεβαίνουν τὸ λόγγο μπ'κίνον σ'το μικρό εκκλησιδάκι του χωριού όπου όλα ήσαν έτοιμα.

Με τ'ά ντουφέκια σ'τους ώμους μπαίνουν μεσ' σ'την εκκλησιά προσκυνούν όλοι, στέλλονται μερικoi καρπούλια, και αρχίζει η βάπτισμα.

Ο Κουτσομητόπουλος αναπληρωτ' τὸν ψάλτην, και ο Καπετάν Ντούρας με τὸ ντουφέκι σ'το όμο κρατει σ'τα χέρια του τὸ πνευματ'ό του παιδάκι.

— Και τὸ όνομα αυτου τὸ έρωτά ο παπ'ς.

— Αντάνιος Ντούρας. Ποία χαρά σ'τα παλληκάρια ποία χαρά σ'το πατέρα του μικρού όταν άκουσε τὸ άγχεπμένο αυτ'ό όνομα.

Γυναίκες, κορίτσια, παιδιά τρέχουν σ'τη μάννα του μικρού να πούν τ'ά σχαρίκια.

Η βάπτισμα τελειώνει, και ο Σωκράτης αδιάκοπα μοιράζει γροσάκια και φράγκα για τὴ μαρτυρία.

Μπροστά ο Καπετάν Ντούρας με τὸ μικρο στα χέρια, περιστοιχίζόμενος από τ'ά παλληκάρια ως τιμητικη συνοδεία, εισέρχονται σ'το χωριό και διευθύνονται εις τὸ σπῆτι του κουμπάρου.

Όλο τὸ χωριό κλαίει τὸ ευτυχημένο τὸ παιδάκι που ειχε τὴν τύχη να κάμη τέτοιο νουνό και να του δώση τέτοιο όνομα.

Η γιαγιά η αδελφάδες του μικρού περιμένουν σ'τη πόρτα χαρούμενες να τους υποδεχθώσιν, και άλλες γυναίκες καθαρίζουν τὴ φάτνη τῶν ζώων του σπητιου όπου κατά τὸ επικρατούν έθιμον, θα αφήσῃ ο κουμπάρος επί τινε λεπτά τὸ μικρο και υστερα θα τὸ παραδώσει σ'τη κουμπάρα.

Κλαυθυμίζων άποτίθεται ο μικρός Αντωνής Ντούρας σ'τη φάτνη, και σε λίγο ο νουνός του τὸ παραδίδει σ'τη μαννούλα βαπτισμένου μωρωμένου εις τὸ όνομα της Ορθοδοξίας, αλλά και της κλεφτουργίας. Άρνητά ψητά τσίπουρο χορός τραγούδια Γκαϊδά» εύχες επακολουθούν να ζήση να ζήση και να μοιάση του Νουνοῦ του.

Διον. Κουτσοκαλπε

ΑΦ' ΟΣΑ ΒΛΕΠΩ

ΝΑ ΤΑ ΠΟΥΜΕ;

Προχθές τὸ άπόγευμα ειχε μαζευθῆ άπ' έξω από τὸ σπῆτι μου έλο τὸ παιδουλάκι της γειτονιάς. Ο Κίττος τὸ πανορφανο, με τὸ αιώνιο του καπέλλο της «Κουκουβάγιας», της οποίας όμως τὴν θεο: ειχε καταλάβῃ ένα... γραμματσομε—σημειό και αυτό ότι άσχολεῖται στα... γράμματα, —ο «Σκώληκας» ένα παιδάκι με τὴν ιδιόρρυθμο στολή του από... λινο, που φορει αιώνιως, ο Δῆμος της Τασούλας με τὴ βράκα του και με τὸ... ψάθιο καπέλλο του, ο Γιάννης ο Αγγαρίδης ο αιώνιος ζυπέλυτος και ζεσοφωτος,—τὸ παιδι του δρόμου—και άλλα, δια τ'ά όποια έλη η γειτονία παρακαλει να ερισκότανε κανέννας νέος Η... Ηρώδης! δια να μορεῖ να ήσυχάση λιγάκι... *

Κοντά σ'αυτά, ειχαν έλθη και άλλα από άλλαις γειτονιάς παιδιά. Μερικά εκράτουν άντ'ερ και τουμπερέκι, άλλοι κ'άτι μικρά κύμβαλα όνομαζόμενα «τσάλπαρες» και άλλοι «τριγωνα» από σίδηρο. Πάντοτε άεικίνητα και πολυθέρβα. Στ'ά μικρά των πρόσωπα έξωγραφίζετο μια άνυπομνησία έως ετου ακούσουν τὸ πρώτο κτύπημα της καμπάνας του έσπερινου δια να χυθώσιν στα διάφορα σπῆτια και τ'ά πούνε. Ήτο ένωρίς άόχη και μ' όλο τὸ χιόνι που έπεφτε μαλακά-μαλακά και έκοιλούσε στα ρουχάκια των σάν βαμβάκι, αυτ'ά έξασχολουθούσαν να κάνουν τρέβαις και να διαλέγουν τὸς συντρόφους των... *

— Σκώληκα, είπαμε, θάμαστε συντρόφοι, τουλέγε ο «Γκατσουλινος» ένα ιταλόπαιδο υιοθετημένο σε μια οίκογένεια ελληνική.

— Ναί ρε, σ'ε, ιταλιάνο, να πάρουμε όμως και τὸν Σάνακα με τὸ νεφρι.

Η συμφωνία ετσι έλλιει αρκει να έδέχοντο οι δυο τους, που ήσαν άρχηγοι της γειτονιάς: ο άλλος έβρισκότανε εύκολα.

Κατ' αυτὸν τὸν τρόπον όλοι ειχαν κάμη τὴν παρειαν τους. Έτακτοποιηθήκανε, όρισαν τ'ά σπῆτια και μαγαζιά που θα πηγαίνανε, και άρχησαν τὸ παιγνίδι τους χαρωπα έως ότου φθάσῃ η ώρα της... δουλειάς των!

— Έ παιδιά, π'αι ο Νικολάκης ο Καμπανιέρης, ακούεται μια φωνή από τὸν πάνω δρόμο... Τὸ νοῦ σας...

Τ'ά παιγνίδια έσταμάτησαν άμέσως. Τ'ά παιδιά χωριστήκαν με τὸς συντρόφους των και περίμεναν.

— Ντάγκ... ακούεται η καμπάνα της Δόντζας. Τ'ά παιδιά τρέξανε στο έργο των. Σε λίγη ώρα ο δρόμος ήτο έρημος: μόνον στα σπῆτια ήκούοντο τ'ά τραγούδια των παιδιών και οι ήχοι των μικρῶν όργάνων των... *

Τί δέν μ'ās ένθυμίζει η μικρ'ά άλλ' ωρία αυτ'η εικόνα;

Θῆβαι

Νάσος Ζέρβ.

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΠΟΔΑΣ ΠΙΘΗΚΩΝ

Ο Καθηγητής Κλάατς, ο γνωστός ανθρωπολόγος της Χαϊδελβέργης, περιηγήθη εσχάτως την Αυστραλίαν, την Ν. Γουινέαν και την Κουϊνλανδίαν...

Άλλοι καθηγηταί πρό τινος έθεβάζωσαν την θυμασιάν ικανότητά του να λαμβάνουν και την κατασκευή των δικτύων...

ΤΙ ΕΙΝΕ Η ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ;

Η «Εθνική Έφημερίς» του Βερολίνου ηρώτησεν εξεχόντα εν τή πολιτική και τή κοινωνία πρόσωπα: τί φρονούσι περί τής δημοσιογραφίας...

Ο Τύπος, ως γνωστόν, χαρακτηρίζεται ως μεγίστη δύναμις. Τυόντι είνε τοιαύτη εις πληρεστάτην έννοιαν άναφορικώς προς πάσαν γέσιν του δημοσίου βίου...

Ο δουλεύων εις τον Τύπον, θα είνε συγχρόνως και κύριος αυτού, όστις δε θέλει να είνε κύριος αυτού, πρέπει πρώτον να δουλεύση εις αυτόν...

Εκείνος μόνος δύναται ν' άντιστη κατά τής δυνάμεως τής δημοσιογραφίας, όστις κάμνει χρήση τής δυνάμεως τής...

κύττης, από καταπιστικῶν μέσων. Ο Τύπος είνε κόπτεσθ μάχιμα του πολιτισμού ενός λαού...

ΠΑΛΑΪΚΑ ΚΑΛΑΝΔΑ

Το κατωτέρω δημοσιευόμενον δημοτικόν άσμα είνε από τὰ παλαιότατα του έλληνικού λαού τής απομεμακρυσμένης Μικράς Ασίας...

Στροφή α. Είντατε (1) να φάμε 'ς τον 'Αι-Βασίλη να γκρεμάσουμε τα κρηάτα (2) 'ς το σίδι (3)...

(1) Άιντε. (2) κρηάτα. (3) εις την σιμισμάδα των δένδρων. (4) και. (5) εκτύπησεν. (6) εν. (7) πτηνόν, (8) το προύι. (9) προφ. Μαχηάρι-μαχάρι. (10) δέν. (11) εις το σφάξιμον. (12) κλαδευτήρι. (13) εγγύστριζεν. (14) γαλόνη. (15) ύδρωσταν. (16) έθηκεν. (17) εις τον κόσμον. (18) εν γαρούφαλλον. (19) τον κουτσόν—τον Φεβρουάριον. (20) έγρύσειε. (21) η άγνή (πίστις). (22) του Χριστιανού. (23) διαβήτε, περιπατήσατε.

ΜΙΑ ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ

Στα παιδιά που περιμένουν απ' έξω από την πλατεία όπλισμένα με τα διάφορα όργανα που θα τους βοηθήσουν να τα πούνε και με την ύπομονή έως ότου άκουσθή το πρώτο κτύπημα τής καμπάνας, κάποιος συνουμήλικός των—ο Τάσος τής Μακρίνας—τους ειπε με άγανάκτησιν: 'Ηρθαν τέσσαρες από το Κριεκουκι να τα πούνε, το νού σας.

Δεν εξηκολούθησε, διότι εις την άρχήν του δρόμου έφάνησαν τέσσαρα χωδατό-πouλα με ένα ζύλο από έλατο και με μία πίπιζα—είδος σάλπιγγος—...

Εκείνα όμως για να τους πειράζουν περισσότερο, κυτάν την πόρτα του μεγάλου σπητιού τής πλατείας, μπαίνουν μέσα, λένε τα Χριστούγεννα με την πλέον δυνατή φωνή των και κατόπιν εξελθόντα έμετρούσεν τής δεκάρας που πήρην.

Τα παιδιά τους άγριοκυτότηζεν. Καλά, νάλθουν από το χωριό των—τρεις ώρες μακριά—άλλα να τα είπουν χωρίς να κτυπήση η καμπάνα, και να μετρούν μάλιστα μπροστά στα μάτια των τα λεπτά που πήρανε... ά, αυτό δεν ύπεφρέστο!

Τι όμως να κάνουν! Ήσαν μικροί, ενώ οι άλλοι ήταν μεγάλοι, είχαν μικρά και λεπτά χέρια, ενώ εκείνοι είχαν μεγάλα και τραχέα.

Κάτι έσκέφθησαν να κάμουν, αλλά την ώραν εκείνην εκτύπησεν η καμπάνα και έχυθησαν στα σπήτια να τα είπουν...

Πέρασαν τα Χριστούγεννα. Έπλησίαζε να έλθη το νέον έτος. Τα παιδιά δεν άφινεν ήσυχα το των Κριεκουκιωτών τρόπαιον! Αυτοί έφυγαν με 50 δραχμαίς, ενώ ούτοι δεν είχαν μαζεύση ούδὲ το... είκοστόν! Πήγαν στους μεγάλους να ζητήσουν την γνώμη και την συνδρομή εν ανάγκη, άλλ' αυτοί δεν τους έβοήθηον διότι θα έπαιζον στα κερφενεία...

Η πλατεία πάλι έγέμισεν από τα παιδιά ένωρίς, με πολλύ ένωρίς τώρα: μόλις ειχε περάση το μεσημέρι. Φαίνεται ότι είχαν άποφασίση και περιμένον με άνησυχία κάτι τι.

Αυτό το κάτι τι, ήτο ο Τάσος τής Μακρίνας, ο ίδιος που πρώτος ειχεν άναγγείλη την άφιξιν των από το Κριεκουκι άνταγωνιστών των, όστις κατέφθασε δρομαίος και άνήγγειλον ότι οι Κριεκουκιώται με ένα ανθρώπινον όμοίωμα σαν τον Λάζαρο—τον 'Αη-Βασίλη—και με δύο πίπιζας είχαν έλθη πρό όλίγου από το χωριό των με ένα κάρρο και είχαν ξεπεζύση στο χάνι του Βάπα και ότι άφήκαν εκεί τα πράγματά των και έκαμον βόλταις στο παζάρι, έως ότου έλθη η ώρα να πάνε να τα είπουνε....

Τα παιδιά άφήκαν την πλατείαν, γεμάτα χαρά τώρα. Έτρεξαν όλα στο χάνι του Βάπα, όπου τή ύποδείξει του Τάσου τής Μακρίνας, εύρον το κάρρο των επίδρομύων!

Δύο απ' αυτά, ενώ οι άλλοι συνουμύλουν με τον Χαντζήν, ανέβηκαν στο κάρρο, πήραν τον 'Αη-Βασίλη και τας δύο πίπιζας και έφυγαν ανενόχλητα...

Το βράδυ εκείνο δεν εφάνηκαν οι Κριεκουκιώται να τα είπουνε. 'Όταν τα παιδιά την νύχτα που έτελείωσαν όλα, με χαρά πέρασαν από το χάνι του Βάπα, είδαν τον τόπον έρημον. Οι αντίπαλοί των είχαν φύγη! Τα παιδιά εξεδιχθήσαν...

Χτυπή η καμπάνα χαρωπή στής Νύχτας τή γαλήνη και το γλυκό της λάλημα χρυσή μαγεία χύνει και διαλαλεί τή γέννησι του ανθρώπου και Θεού. Χτυπάει και στον άτιμητο και θεικό σκοπό της Γοργυμπνάει: χαρούμενη και τρέχει στο πλευρό της Κάθε καρδούλα ψάλλοντας τροπάρι του Χριστού.

Κ' εγώ ξανά: δλόφρανο και δίχως πειά Πατρίδα Σάν ναυαγός που έσφύρισε του Πόνου η καταγίδα Στρώβραχος τής απελπισιάς έλόγγιμον κ' άχρό Χίνα προπάμα δάκρυα κ' αυτή την άγια ώρα θυμούμαι τί φοβήθηκα, τί έχω γάνει: τώρα Τόν τόπο μου, που μόκαψαν και άπάτριδο γυρνά.

Και Εμμερόν' η χαρωπή με ρόδ' ανθοστεμμένη και στή δροσάτη άγκάλη της σαν μάγισσα έρωμένη Προβάλλει άσπροπρόσωπο το Χρόνο το γλυκό Τόν τραγουδεί γλυκόφρων των Βάρδων η κιθάρα και σέρνει, σέρν' η Έδτυχία τής Μάθης το χορό.

Και μέσ' στή φλόγα τής Ζωής, μπρός στής Χαράς [τόν ήλιο] Που φεύγει ο Πόνος σκιαχτηρός και στο χρυσό βχ- [σίλειο]

Χίλιον έλπιδων φωταυγών ο κόσμος έναζήν Μονάχα εγώ γυρίζοντας στή μαύρη εκείνη μέρα 'Όπου σφαγμένη μύφωσαν τή δόλια μου μέτερα Κλαίγω φταχό και άστεγο σ' αυτή τή έβνη γή! Φ. Πανός

ΞΕΝΑ Α.Ο.Δ.Ο.

Εις ένα χωριόν τής 'Αγγλίας έννεα άνθρωποι εις έννεα ώρας εκάουσαν 2394 πρόβατα.

Η μακροτέρα ίπποσιδηροδρομική γραμμή του κόσμου εύρίσκεται εις την 'Αργεντινήν και εκτείνεται από το Βουένος-Αϊρες μέχρι του Σάν Μάρτιν δηλ. εις απόστασιν πεντηήκοντα τεσσάρων μιλίων.

Εις την 'Αμερικην ύπάρχει ένα άλογο, το όποιον ήσκήθη να βουτξ έντός μιας λίμνης έχούσης δεκαπέντε πόδας βάθος, τριάκοντα πόδας μήκος και είκοσι πόδας πλάτος. Το ζώον πηδξ έντός τής λίμνης από ύψος 30 ποδών χωρίς να το προτρέψη κανείς. Φαίνεται ότι εύρίσκει ιδιαίτερον εύχαρίστησιν εις την άσκησιν αυτήν. Ο κύριός του, ο καθηγητής Κάρνε, το γυρίζει σχεδόν εις όλην την 'Αμερικην, όπου εκτελεί την μοναδικήν αυτήν προάστασιν.

Ο εκατομμύριος Κάνονξ ένυμφέθη, όταν έφθασεν εις το πεντηήκον έτος τής ηλικίας του. Η σύζυγός του είνε θυγάτηρ ενός πλουσίου εκ Νέας Υόρκης και έγνώρισε τον σύζυγόν της εκ νεαρωτάτης ηλικίας.

Νοστρωάτοι: είνε αι ποινάι, αι όποιαι έπεβλήθησαν εις εκείνους, οτινες έχασαν το στοίχημά των. Ένας λ. χ. καταδικάσθη να κυλή ένα φυσίκι επί τής γεφύρας Γουίλιαμσπουργ, άλλος να περιπατή εν μέση άγορξ φέρων εις την κεφαλήν σωλήνα θερμάστρας άντι πύλου, άλλος εις το Σικάγον να φέρη επί ένα μίνα δακτυλίδι: εις την μύτην του, άλλος εις το Κάνσας υπεχρεώθη να περιπατήση ως τετράπουν εις μίαν κεντρικωτάτην όδον επί όκτώ ώρας, και ένας πολιτικός εν Νέα Γερσέη διέμεινεν επί μίαν εβδομάδα έντός στυλού χοίρων.

Τον άύψηλότερον μήνα του μέλιτος διήλθεν ο 'Αλπινστής Ράσπα με την σύζυγόν του έντός μιας καλύβης επί του Μόντε Ράζα 14,000 πόδας ύπερ την επιφάνειαν τής θαλάσσης. Όποιος θέλει να καταρρίψη αυτό το ρεκόρ, το Λευκόν όρος είνε εις την διάθεσιν του.

Ο μισθός των εργαζόμενων γυναικών αναλογεί εις 12 σελίνια και 4 πέννας καθ' εβδομάδα.

Περίεργος άναλογία ύπάρχει ως προς τα έσοδα μεταξύ των άγγλικών και γερμανικών σιδηροδρόμων. Ούτω κατά το 1904 οι μὲν 'Αγγλοι εισέπραξαν 112 εκατομμύρια, οι δὲ Γερμανοί 113.

Ο αριθμός των επιβατών τής πρώτης και τής τρίτης θέσεως αυξάνει, ενώ τής δευτέρας έλαττούται: κατά 8 εκατομμ. κατ' έτος.

Από την Λιβερούλ εις τον 'Αγ. Φραγκίσκον προς το παρόν είνε 14,084 μίλλια. 'Όταν κοπή ο Παναμάς θα περιορισθή εις 8,034 μίλλια.

Ο άρχηγός των Γερμανών σοσιαλιστών Βέβελ έχει εις την γερμανικην Βουλήν 31 έτη. Είνε ο μόνος ιδρυτής του σοσιαλισμού εις την Γερμανίαν, όστις σήμεραν αριθμεί ύπερ τα 3,000,000 μελών.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΟΦΑ

Όχι: μικρόν μέρος τής άνατροφής μας συνίσταται εις το να λησμονώμεν τα σπουδαιότατα ζητήματα του βίου και να άντικαθιστώμεν αυτά δια μη σπουδίων.

Ο κόσμος είνε, ναί, κοιλιάς κλαυθμώνος: άλλά τί θα εκάμωμεν οι άνθρωποι εάν εύρισχώμεθα εις κόσμον καλήτερον;

Δωρεϊν άπέχει πολύ του εύεργετειν: τοϋτο συνίσταται όσάκις δίδεις εις ένα έπαίτην εν νόμισμα, η όταν χορεύεις εις ένα εύεργετικόν χορόν. Το να έμβαθύνης

εις την ψυχὴν τοῦ ἄλλου, νὰ ὀμιλήσῃς εἰς τὴν ψυχὴν του, νὰ τῷ δωρῇς τὴν ἐλέγχουσαν, αὐτὸ εἶνε εὐεργεσία, ἔστω καὶ ἂν ἐνίοτε δυσαρεστή. Μὴ δωρῇς ποτέ εἰς τὸν ἐπαίτην, ἀλλ' εἰς τὸν ἀνθρώπον.

Ποσάκις ἐν εὐχαριστῷ εἶνε μέσον ἀποφυγῆς τοῦ νὰ ἦσαι εὐγνώμων!

Πᾶν καθῆκον διὰ τὸν ἄνθρωπον σχετικῶς μόνον τὸ ὕψιστον καθῆκον δύνανται νὰ λύσῃ ἀπὸ πάσης ἄλλης ὑποχρέωσης.

Οἱ δρόμοι τῆς δυστυχίας εἶνε πολλοί, τῆς εὐτυχίας, εἷς.

Πᾶσα ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου ἢ τῶν λαῶν εἶνε μόνον μία νέα μορφή τῆς δουλείας. Μόνον μία ἀληθὴς ἐλευθερία ὑπάρχει· ἡ ἐσωτερικὴ.

Μὴ βιάζεσαι· ἡ ἀληθὴς ζωὴ βადίζει· σιγά.

Ζῆν εἶνε οὐδέν· νικᾶν εἶνε τὸ πᾶν.

κ. Ζ. Κρούπ, Ἐθικός, Εὐχαριστοῦμεν. Τὰ σταλέντα δημοσιεύθησαν· ὁ Ρουτλάνδος δὲν ἔγλυθε ὅστε τὰ χειρογράμματα σὰς ἀποστέλλονται εἰς Χαροπόμ. Α.Ο.Δ.Ο. Πρωτοχρονιάτικος σὰς ἐσάδῃ ἰδιαιτέρως. Περὶ τοῦ Κρ ἐρωτᾷτε· Με ὕψιστον τὰ γαλλικά.

κ. Γεωργ. Δ. Συρούκην, Λαμία. Τὸ ποίημα δημοσιεύεται κατωτέρω. Τί δελτίον ζητεῖτε; Ἀναποκρίτου τοῦ Α.Ο.Δ.Ο.; Ἄλλὰ τοιούτων διὰ τὸ περιοδικὸν μας δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη. Στείλατε ὅτι θέλετε καὶ χωρὶς δελτίον.

Ἀπὸ τὰ εὐλαβῆ προσκυνήματα:

Στὸ Διάκιο!

Μαρμαρωμένη Ἡρώα, τῆς ἀνδρείας καμάρι· Σ' εἶδα καὶ λέω τ' ἀστῆθί σου ζωὴ ἀκόμα [κρυβεί]

Σε βλέπω καὶ μοῦ φαίνεται ἢ φύση τὸ [χορτάρι.]

Ἡ Πλάση ὄλη ταπεινὴ μπροστὰ στὴ δόξα [σκυβεί...]

Σε βλέπω μ' ἀδεδετὴν στοργή, με ζωντανὸ [τὸν πόνο]

Ἀκοῦ μυστήριον κρυφὸ με τὴ ψυχὴ μ' νὰ [κράνῃ]

Καὶ νοιώθω βόγγημα βαθύ, στὸ λιποτάχτη [Χρόνο,

Νὰ σπρώχνῃ ἀνυπόταχτο τὸν πόθο... ν' ἀ[νασταίνῃ!]

Σε εἶδα καὶ τὸ αἵμά μου ἔθρονα δὴ καὶ [φουσκώνει]

Κλωτῶ μετ' στὰ καρδιόμυχα, τὰ κόβει, τὰ [λιανίζει]

Γεννιῶνται κ' ἀνασταίνονται οἱ τριδάθοι [οἱ πόνοι]

Σε βλέπω κ' ἓνα μάντιο με πελεκάει, με [σχιζεί]

... Ἰσχυρὴθκὰ σ' ἓνα σουβλί νὰ δέξωνται περα[σμένο]

Γιὰ νὰ σὲ φέρον σὴν φωτιά, γιὰ νὰ σὲ φέρ[νουν γύρα]

Καὶ δ' ὕψιστα τοὺς πόνοους σου με τὴ φτωχὴ [μου λυρά]

κ. Βλ. Δημητριάδην. Ὅλα τὰ σταλέντα ἔχου δημοσιεύσει. Πολὺ φράξια γραμμένα καὶ με ἀρετὴν ὄνταν. Περὶ μόνον τῆς Μακεδονικῆς ἰστορίας. Ἐπὶ Α.Ο.Δ.Ο. κυκλοφορεῖ παντοῦ. Πλεῖστα δὲ φύλλα τοῦ εἰσάγονται κρυφῶς εἰς... (ἐνοεῖτε;) ὅπου οἱ δαστυγῆς σκαλοῦ διεβάζουν με βουλιμῶν τὰς πατριωτικὰς σελίδας τοῦ καὶ βυζαίνου ἀπ' ἐκεῖ μέσα ἀγορεύον τὴν πατριωτικὴν καὶ τὴν ἐλπίδα.

Δὲν μορεῖτε νὰ φαντασθῆτε ποίας ἐκδολεύσεις ποιεῖτε τὸ Α.Ο.Δ.Ο. εἰς τὴν πατρίδα...

κ. Εὐστάθ. Δ. Μαζαράκη, ἑνταῦθα. Τὸ δημοσιεύωμεν ἑνταῦθα.

Ἐκ τῶν «Θυμῶν τῆς Εἰμαρμένης»

Μετ' ὀλίγον ἐξέπνευσε... Τῆς ὁ πταίστης; Ποῖος ἐκ πάντων τούτων εἶνε ὁ λεγόμενος θυμῶ; Ἀπαντες. Ἄλλὰ καὶ οἱ κίμωντες τὰ θυμῶτα πῶς πρέπει νὰ ἀνομάζονται; Καὶ οὔτοι θυμῶτα ἀτυχῆ. Ἄλλὰ τίνοι;

Τῆς παμφόρου Εἰμαρμένης. Πᾶν τὸ ἐπὶ γῆς ζῆ διὰ νὰ μαρτυρῇ. Ἡ Εἰμαρμένη ζῆ διὰ νὰ κἀμνη θυμῶτα, καὶ ὅχι μόνον θυμῶτα, ἀλλὰ καὶ θυμῶτα θυμῶτων. Οὐδεὶς ἐν τῷ κόσμῳ ἔχει πταίσμα τι. Οὐδὲν παρὰ πταίσμα ἔχει ποιεῖν τὸν ἄνθρωπον. Ὁ κρατῶν τὸν ἔλικον τῆς ὑψηλοῦ εἶνε εἰς, ἡ Εἰμαρμένη. Ὁ πηδάλιουτος τοῦ κόσμου, ὁ ἄγων τὴν ἀνθρωπότητα εἰς τὴν ἀπέλειαν, εἰς τὴν ἐντελῆ φθορὰν, ὁ στρέφων τὸ πηδάλιον τοῦ ἀνθρώπου νόος ὅπου τὸ πηδάλιον μὴδέν, ὅπου ἡ ἐλπίς ἐφάρμοσε τὸν θρόνον τῆς εἶνε οὐδεὶς ἄλλος, ἡ ἄγνωστος Εἰμαρμένη.

Καὶ τὰ θυμῶτα τῆς, τὰ ὀδηγεῖ εἰς τὴν ἀρῆναιαν τοῦ εἶδους τῆς, εἰς τὴν ἐντελῆ ἀρῆναιαν τῶν ὀργῶν τοῦ κακοῦ, εἰς τὴν ἐντελῆ ἀρῆναιαν τῶν ὀργῶν ὅπου ἐπὶ πηγάζει ὁ μέγας ποταμὸς τοῦ ἐκφυλισμοῦ, ὁ διακλαδιζόμενος καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἄλλοτε ἀγὼνα τοιοῦτου ὕδατος ὄρεϊνὰ γωρία.

Καὶ ἐκπνέουσα ἡ ἀγαθὴ ἀνθρωπότης, φέρεται εἰς τὰ γαίη τῆς τὸ φοικτόν ἄνομα τῆς Εἰμαρμένης, ἐλπίζουσα εἰς τὸν ἐκ ῥόδων στέφανον δι' οὗ κρύπτεται αὕτη, ἔσθωθεν τοῦ ὁποῦ μορίας ὄφρων ἐκτοξεύει τὸν ἰσοδῶλον ὄρον τῆς ματαιότητος καὶ τῆς λήθης...

Τὸ ΣΑΛόνι τοῦ Α.Ο.Δ.Ο.

Ἐκ τὸν Δραχμῶν βιβλία καὶ μονοδία τεμάχια δύνανται νὰ ἐκλέξετε πληρώνοντες αὐτὰ ἀνά 3 δραχ. κατὰ μῆνα. Ζητεῖτε τιμολόγιον.

Ζηνοῦς πλανητικῶ συστήματος, χωρὶς νὰ βεβαιούται ἀστρονομικῶς ἐκ τίνος σημείου τοῦ Ἄπειρου ἤρατο ὁ κύκλιος γορὸς τῶν διαφόρων πλανητικῶν συστημάτων, καὶ ἂν μετὰ πρόρον αἰώνων, γιλιετρίδων ἢ ἑκατομμυρίων αἰώνων ὁ κύκλιος οὗτος γορὸς ἐπανήλθῃ ἢ θὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ ἀρχικὸν σημεῖον τῆς πρώτης ἐκκινήσεως, εἰκάσει, ὅτι καίτοι μὴ ὄν Φλαμπαρίων ἢ ὁ κ. Αἰγινήτης, τὸ ἡλιακὸν σύστημα δὲν περιστρέφεται ἐν τῷ αὐτῷ σημείῳ—περιφερεῖα τοῦ οὐρανοῦ.

Ἄστρονομικοῦ ἀκούσας τοὺς ἀστρονόμους ποῦ λέγουσι, ὅτι ἡ Γῆ μετὰ τὸ Φεγγάρι καὶ ὅλα τ' ἄστρα μετὰ τὸν Ἥλιο γορεύουσι τὸν κεντρικὸν γορὸ καὶ στριφογυρίζουσι στὸν Οὐρανὸν με ταχύτητα ποῦ θαυμάσιον τὸ ματί τοῦ ἀνθρώπου καὶ κανένα δὲν σκοντάβει οὔτε πέφτει τὸ ἓνα ἀπάνω στ' ἄλλο, βάνει μετὰ τὸ νοῦ του, πῶς ἂπ' τὴν κίνησιν θὰ γίνεται μεγάλο βροτῶ, καὶ γι' αὐτὸ ρωτᾷει ἂν ἐκ τῆς περιστροφικῆς κινήσεως τῶν πλανητῶν καὶ ἄπλαντων παράγεται ψόρος; καὶ εἴ ἂν παράγεται; διατί δὲν τὸν ἀκούομεν.

Ἄστρονομικοῦ ἀκούσας τὸ 1906 ποῖα ἀηθῶνια δὲν εἶνε πτηνά, καὶ μὴ λαβῶν ἀπάντην λέγει, ὅτι ἀηθῶνια ποῦ δὲν εἶνε πτηνά, εἶνε τὸ ὁμώνυμον χωρὶς τῆς νήσου Ἄνδρου.

Ἄστρονομικοῦ ἀναγνώσκων τακτικὰ ἐδῶ καὶ τρία χρόνια κλειστὰ τὸ Α.Ο.Δ.Ο. ἤρε μὴ κουταλιὰ ἐθνικὸν ζουμι στὴν ἄλυσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τὸ 1453, ἀπὸ καὶ δὲ καὶ ὕστερα, ἂν καὶ οἱ Βουλγάροι ἐβαλαν τεσεῦσι καὶ φωτεῖα, καὶ μᾶς κάνουσι τὸν καμπίο, στ' Α.Ο.Δ.Ο. εἶδε μόνον ποιήματα μετὰ πῶμα κ' ἀέρα κοπανιστὸ γιὰ τὴν Μακεδονία μας. Κρίνει, λέγει, καλὸ νὰ βγάλουμ' τ' ἄγρια λείψανα τῶν παλαίκαριων βασιλεῶν μας Βασιλείου τοῦ Βουλγαροκτόνου, Τσιμισχί καὶ Νικηφόρου Φωκάδου κλπ., καὶ αὐτὰ τ' ἄγρια λείψανα νὰ περάσωσι γωγραφισμένα στὸ Α.Ο.Δ.Ο. μετὰ μὴ μικρὴ ἰστορία τὸ καθένα. Εἶνε ντροπὴ μας, προσθέτει, γιὰ δὲν ξέρουμ' τί βασιλεῖδες εἶχαμε κ' ἐξεργασάμε λείωνους ποῦ ἔκαμαν τοὺς Βουλγάρους καὶ τοὺς πῆγε Τρίτη καὶ Τετάρτη, καὶ οἱ βασιλεῖδες τῶν Βουλγάρων τὸ εἶχον γιὰ μεγάλῃ τιμῆ, ἂν τὰ λοντάρια μας τοὺς ἔδιναν γιὰ γουναῖκες καμπία ἀπὸ τῆς δουλείας των. Γιὰ νὰ πᾶμε, λέγει, μπροστὰ, ἀφοῦ ὅς τώρα ἀπαργὰ τὰ λαγαριστὰ ἐπιτάγματα στὰ σχολεῖα γάλα—ἰστορία τοῦ Μακαθῶνα, τῶν Θεοδοσιῶν κτλ.—πρέπει νὰ κάνουμ' ὅτι ἔκαμε καὶ ἡ μάνα τοῦ Ἀγγιλῶος ποῦ δὲν ἀνάηρεψε τὸ παιδί τῆς μονάχῃ μετὰ γάλα, ἀλλὰ καὶ μετὰ ἀπὸ λοντάρια. Ποσὸ ξέρουμε, προσθέτει, ὅτι στὰς Θεοδοσιῶνας ὁ Νικηφόρος Οὐρανός μὴ νυχτιὰ τοὺς Βουλγάρους τοὺς ξεπάστρεψεν ὅλους κ' ἐβλύτωσε μονάχῃ σὴν ἀγοραιοῦρονον ποῦ ἦσαν ὁ βασιλεῖς τους; Γι' αὐτὸ ἐπιλέγει, ὅτι κοντὰ στὸ Μακαθῶνα πρέπει νὰ μάθουμε ὅλοι ἄκραις μέσας διὰ τοῦ Α.Ο.Δ.Ο. τὴν ἰστορίαν τῶν τειῶν λονταίων.

Μῶμος ὁ Ἑλλκωνιος ἀγορεύων εἰς τὴν στατιστικὴν τοῦ Α.Ο.Δ.Ο. εἶρεν ὅτι στὰ 1906 ὁ κ. Φώτος Γιοφύλλινος ἔχει τὸ ρεκορδ εἰς τὴν ἀποστολῆν τῶν... φίλων. Διὰ νὰ πεισθῶσι οἱ ἀναγνώσταί τοῦ Α.Ο.Δ.Ο. λαμβάνει μόνον τὸ φυλλάδιον 133 καθ' ὃ ἀπέστειλεν:

Εἰς τὸν γέρο-Κουκουβίνου	φιλιά 1000
Εἰς Παπακρηστόπουλον καὶ Γκιώνην	1000
Εἰς τὸν κ. Νάτσην	φιλιά 1000
Εἰς τὸν Δαδελῶνα	1000
καὶ εἰς ἄλλους θμιώνας	1000

ἢ καὶ ἐρωτῇ τοὺς ἀναγνώστας ἂν ἐλαβον τὰ φιλιά κ' ἔμειναν εὐχαριστήμενοι ἢ θέλουν ἀκόμη κ' ἄλλα.

Ἄστρονομικοῦ γῆος ἀρχιμηνία ἀρχιχρονία κ' ἀρχὴ τοῦ Γενναρίου μετὰ τὴν καλὴν συντροφίαν τοῦ κ. Μόρνον εὐρισκόμενος στὴν Τσαοῦ Τάπια τοῦ ὄρους καποῦς Ἐπαχτίτης τὸ προχρῆσιν Α.Ο.Δ.Ο. νόστιμο σὴν Σαποῦν Χαλδῶς, μὴ τὴν νοστιμάδα τοῦ τῆς χλίας ὄλη ἡ πρὸς τὸν κ. Μόρνον εἰδοποιήσας ὅτι τὰ μὲν πρώτα ποῦ ἔστειλεν ὁ Κουκουβίνος ἐλήθησαν, τὰ δὲ δεύτερα ὄχι, δηλαδὴ τὰ φεγγάρι. Εἶχα ἀκουσμένα τρεῖς παροιμίας μὴ παλὰ καὶ δύο καινούργιας. «Εἰς τὸν πᾶν Δαναΐδων πόθον ὑδροφορεῖν», «Τί ἔλεις Γιάννη; Τί εἶχα πάντα», «Ὅσο νὰ εἰπούμε δοξα Σοὶ ὁ Θεὸς Παναχία βόθῃα» μὴ δὲν τῆς πιστεύει ἀκόμα καὶ γι' αὐτὸ θέλει νὰ μᾶθῃ ἂν εἶνε Κἄζο πεναστὸ ἢ Κἄζο ἀτζιζέντε, καὶ τότε θὰ κρήνῃ ὡς...Κουκουβίνος.

Ἄστρονομικοῦ ἰδὼν τὴν ἐπιμονὴν τοῦ κ. Ριζοπάστου ἀναμνεί καὶ τ' ἄλλα ἀγιοσκαλοῦτικα διηγήματα γιὰ νὰ βγάλῃ τὴν κρησίνου σὴν μαγιονέζαν, μὴ ὑπενηθμίζε σὸν κ. Ριζοπάστῃν διὰ τὸ ὅτι τὰ στραβὰ στραβὰ χουλιάρια νὰ μῆν τὰ ριχθῇ τῆς νύφης».

Ἄστρονομικοῦ μὴ γιὰ πάντα εἰδοποιεῖ τοὺς ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ Α.Ο.Δ.Ο. ὅτι πρὸ βῶλλον ἀπορήματα καὶ ἐρωτήματα ταῦτα ἀπευθύνει πρὸς ὅλους, ὅτι εἰ ἕνας μόνος ἀπ' ἧς δημοσιεύσῃ, δὲν δοθῶσιν ἀπαντήσεις ἀμοιροῦσαι, θέλει ἀπαντᾶ ὁ ἴδιος καὶ ὅτι δὲν θὰ λαμβάνει μὲν εἰς γρηθῶς, λογογράφους, κυδῶλεξια, φωνεντολόγια καὶ ἐπειὶ τὰ ὅποια θεωρεῖ ὅτι δὲν ἀμοιροῦν εἰς καμμίαν ἡλικίαν, ὅπως

δὲν εἶνε φρούτο τὸ πάρα—τέμπο, εἰς τὸ ὅποιν ἀρέσκονται οἱ τεμπέλικες καὶ καμμίαν φορὰ οἱ Βακχολάται. Κατόπιν παρακαλεῖ τὴν Ἀλκυόνα μετὰ τὸ χριμῶνα πώγουμε με βοεαῖδες καὶ σοροκάδες, οὔτινες ἐφυγάδευαν ἀπὸ τὸ Α.Ο.Δ.Ο. καὶ τὸν Ἀργολικὸν Ζέφυρον καὶ τὴν Ἀμβρακικὴν Αἴθραν νὰ μῆν στὸ Σαλόνι, ἂν ἔγγη εὐχαρίστησι, γιὰ νὰ ἰδοῦμε Ἀλκυονίδας ἡμέρας, καὶ γιὰ νάχη, ὡς φρονεῖ, τὸ Σαλόνι γούστο, ἐρωτᾷ: α) Ποῦ οἱ παλαιοὶ Ἑλληνας ἐπίστευον, ὅτι κείται ὁ ὀμφαλὸς τῆς γῆς; β) Πῶς αἱ Ἑστιάδες τῆς Ρώμης, ἤναπτον τὸ πῦρ, ὅταν τοῦτο ἔσθονε; γ) Πῶς ἔπει ὁ Ἀριστέλης διετέλεσεν ἐξοριστὸς; καὶ δ) Ἐκ τίνος ξύλου ἦτο κατασκευασμένος ὁ στέλες τοῦ Ρωμύλου;

Ἄστρονομικοῦ παρακαλεῖ τὸν κ. Φώτον Γιοφύλλινον, ἀφοῦ θείσκειται εἰς τὰ Σάλωνα νὰ ζεσταθῇ καλὰ καλὰ τὰ περασμένα χρόνια τῆς Σκλαβίας καὶ νὰ γράψῃ ἑστὸ Α.Ο.Δ.Ο. πρώτα πρώτα ἀπὸ τὴν ἀφορμὴν ἐγκρίνας, ὁ ἀρματοῦλος Βρυκόλακας μετὰ τὸ Γαλαξιδιὸν Καζῶνη κ' ἐφυγῇ ὁ δευτέρως καὶ πῆγε ἑστὴ Κεσθρία ὕστερα γιὰ τὸ Στρατηγὸ Παπακόστα τὸν ἔλεγον Τζιανμάλα, νὰ ζεσταθῇ καλὰ καὶ νὰ γράψῃ γιὰ τὸν Δεσπότη τοῦ Σαλῶνος Φιλόθεο καὶ τὸν ἀδελφὸν τοῦ Χαροῦ, ποῦ πέθανε ἑστὴ Ζάκυνθο, καθὼς καὶ τὴν ἰστορίαν μῆς σπηλιάς—Σπηλιάς τοῦ Μακρὰβέλη—ποῦναί ἑστὸ δρόμο, ἀναμεσα Σάλωνα καὶ Ἰτέα.

Ἀπὸ τὸν τόπον τοῦ τὸν χιονισμένο—ποῦ πῆγαινε νὰ περάσῃ τὰς ἐσπᾶς μετὰ τοὺς γονεῖς του—ὁ Ζῆτα Κρούπ στέλλει πρώτα εὐχὴν μακροβιότητος εἰς τὸ Α.Ο.Δ.Ο. καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ ἐπὶ τῷ νέφ ἔπει, καὶ κατόπιν μερικὸς μποναμάδες εἰς τοὺς κατωθί:

Εἰς τὸν Κουκουβίνου πρώτα πρώτα νὰ ἔχη ὑπομονὴν διὰ τὴν παγωμένην καὶ ραιμμένην καρδίαν του. Ἡ ὑπομονὴ εἶνε τὸ καλλίτερον ἀντιφάρμακον διὰ τὸ ἄγιστον, ποῦ ξέρει ὁ Θεός. Ἐπειτα ὄρεξιν μεγάλῃν γιὰ τὴν βασιλοῦτητα καὶ τὸ Σαλόνι τοῦ Α.Ο.Δ.Ο., τὸ ὅποιν ὄντα καταστήσῃ ὅπως τὸ θέλει ἡ καρδιά του.

Εἰς τὸν Μεναλῆ νὰ βασιλεύσῃ ὄχι ἐστὴ Ἀβυσσινία, ἀλλ' ἐκεῖ ποῦ ξέρει. Δηλαδὴ μ' ἄλλα λόγια νὰ ἀβᾷ εἰς τὴν αὐτὴν μετὰ τὸν Κεντρί θεσίν ἐστὴν ἀκροπόλι-τῆς Ἀθήνας!

Εἰς τὸν Χαρο. Σαμ. νὰ περάσῃ μετὰ τὴν μαμά του καὶ μετὰ τὸν Γῶγον ὅσον καλλίτερα τὸς μέρες αὐτῆς καὶ νὰ μαζεστῇ ἐκεῖ κάτω καὶ μερικὰ λαϊκὰ γιὰ τὸ Α.Ο.Δ.Ο.

Εἰς τὸν Κ. Παναγ, μεγαλειτέρας ζεφυριακὰς σχέσεις.

Εἰς τὸν Φώτον Γιοφύλλινον ἀφοῦ ἀπὸ τοὺς Κοκφοῦς κατέβηκε στὰ Σάλωνα, εἰ κατεβῆ καὶ εἰς τὴν πατρίδα του νὰ τὸν γνωρίσῃ.

Εἰς τὴν ὀ-δα Ἀλεξάνδραν ποῦ δὲν εἶνε ἐστὴν... Ἀμεικτῆ, ὅτι ἐπιθουεῖ ἡ καρδιούλα τῆς καὶ ὅτι τῆς ἐγράψε στὸ Σαλόνι, ὁ Κουκουβίνος.

Εἰς τὸν κ. Νάτσην νὰ γράψῃ τὰς ἐντυπώσεις του ἀπὸ τὴν Ἀκροπόλιν ἀφοῦ πρώτα ἀναβῇ ἐκεῖ πᾶνω, ὅχι τώρα ὅπως μετὰ... κούο.

Εἰς τοὺς κ. κ. Διγενάκη καὶ Αἰλιανόν, εἰς μὲν τὸν πρώτον νὰ ἀναβαλῇ συχνότερα ἐπὶ τῶν πτερύγων τοῦ Πηγᾶσου, εἰς δὲ τὸν δεύτερον νὰ μὴ μεταφράξῃ ὅσα ἔχουν ἄλλοι προτῆτερα μεταφράσῃ.

Καὶ τέλος εἰς τοὺς λοιποὺς ἀναγνώστας μαζί μετὰ χρόνια πολλά, νὰ εἶνε εὐχρηστέμενοι εἰς τὸν νέον ἔπος νὰ γράσωσιν συχνότερα στὸ Α.Ο.Δ.Ο.

Ἄστρονομικοῦ κ. Ἀστῆριος Ἀλεξάνδρος ἀπαντᾷ εἰς τὸν κ. Κρόνον ἐρωτήσαντα εἰς τὸ φύλλον τῆς 10 Δεκεμβρίου, «καίτι δὲν περιγράφει τὰς περὶ παλαιᾶς μονῆς Βενιᾶς παραδόσεις» λέγει αὐτῷ, ὅτι εὐχαρίστος παραβῆσι δὲ τὸ γνωρίζε. Ἐπειδὴ δὲ ὁ κ. Κρόνος εἰδείξε τοιοῦτόν τι ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τοῦ τόπου τοῦ ἐπιθουεῖ ὅπως μᾶθῃ τὸ ἀληθές του ὄνομα διὰ δελταρίου, δι' ὃ ἐξαιρετικῶς τὸν παρακαλεῖ καὶ τὸν εὐχαριστῇ ἐκ τῶν προτέρων ἐυελπιστῶν.

Ἄστρονομικοῦ ὡς ἀνωτέρω παρατηρήσας τὴν πρόσκλησιν τοῦ Α.Ο.Δ.Ο. πρὸς ἀποστολὴν ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν τῶν Ἑκστουγεννιάτικων, ἐρωτᾷ αὐτὸ πῶς θὰ εἶνε δυνατόν νὰ προσβάσωσιν οἱ ἐπαργιωταί, ἀφοῦ τὸ φύλλον τῆς προσκλήσεως ἔλαβε μετὰ τὰ Χριστοῦγεννα.

Ἄστρονομικοῦ εἰσὶς παρακαλεῖ τὸν κ. Ι. Π. Σταματοῦλιν νὰ γράψῃ πόθεν ἀνομάσθῃ ἡ πατρὶς του Ευλόκαστρον καὶ θὰ τὸν υποχρεώσῃ. Ἐὰν δὲ ὑπάρχει κανὲν βιβλίον σχετικὸν καὶ τοῦ τὸ ἀποστείλῃ ἢ τοῦ υποδείξῃ τὴν διεθυσθῆναι τοιοῦτου, θὰ τὸν υποχρεώσῃ περὶ σφόδρον.

Ἄστρονομικοῦ ἐρωτᾷ τὸν κ. Ε. Ν. Νάτσην, ἔχει σῆσιν τινὰ μετὰ ἀδελφῶς Νάτσην ἐκ Μακεδονίας, διαμείναντας ἐπὶ πολὺ ἐν Ἀλμουρῷ ὡς πρόσφυγας, καὶ τῶν ὁποῦν ὁ μικρότερος Ἰωάννης, ἂν δὲν ἀπατάωμαι, εἶχεν ἀθανασίτικὰς ιδέας ὑπὸ τῆς ἐν Σόφια προπαγάνδας ἐμπνεόμενος ὑπὲρ τοῦ Δὴν Ζουὰν Ἀλάρδου Κασταϊώτου, τοῦ Ἰσπανοῦ ἐκείνου τυροδωκότου. Ἐὰν τὸν κωλύει τι δημοσίᾳ ἂς τῷ γράψῃ ὅπως ἰδιαιτέρως καὶ θὰ τὸν υποχρεώσῃ, ἔχων ὑπ' ὄψιν ὅτι συντελεῖ εἰς ἐθνικὴν ἐργασίαν.

Ο ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓ. Δ. ΦΕΞΗ

ΜΕΤΑΦΕΡΕΤΑΙ

ΓΛΑΔΣΤΡΩΝΟΣ

EN

ΤΗΙ ΟΔΩΙ

Ἐκατὸν δραχμῶν βιβλία καὶ μονοδία τεμάχια δύνανται νὰ ἐκλέξετε πληρώνοντες αὐτὰ ἀνά 3 δραχ. κατὰ μῆνα. Ζητεῖτε τιμολόγιον.

Τύποις Π. Α. Πετράκου, Σοφοκλέους 7